

ANALIZA IN PROSTORSKA SIMULACIJA DEMOGRAFSKEGA RAZVOJA OBČINE RIBNICA

September 2022

Analiza in prostorska simulacija demografskega razvoja Občine Ribnica

Podatki o nalogi

Predmet pogodbe: **Analiza demografskega razvoja Občine Ribnica**

Naročnik: **Občina Ribnica, Gorenjska cesta 3, Ribnica**

Pooblaščen predstavnik
naročnika: **mag. Irena Marn**

Izvajalec: **Urbanistični inštitut Republike Slovenije
Trnovski pristan 2, Ljubljana**

Pooblaščen predstavnik
izvajalca: **dr.Vlasta Vodeb**

Avtorji poročila: **dr.Vlasta Vodeb
Franc J. Zakrajšek**

September 2022

KAZALO

1. UVOD	5
1.1. Namen in cilji naloge	
1.2. Vsebina naloge	
2. DEMOGRAFSKI RAZVOJ SLOVENIJE	6
2.1. Gibanje števila prebivalcev v Sloveniji	
3. DEMOGRAFSKI RAZVOJ OBČINE RIBNICA	8
3.1. Gibanje števila prebivalcev	
3.2. Naravni prirast prebivalstva	
3.3. Selitveno gibanje prebivalstva	
3.4. Starostna struktura prebivalstva	
3.5. Delovna aktivnost in dnevne medobčinske migracije prebivalstva	
3.6. Izobrazbena sestava prebivalstva	
3.7. Družine in gospodinjstva	
3.8. Stanovanjska gradnja v Občini Ribnica	
3.9. Načrtovana gradnja stanovanj v prihodnjih letih	
3.10. Izbrani demografski kazalniki v Občini Ribnica v primerjavi s sosednjimi občinami in Slovenijo	
4. PROSTORSKA SIMULACIJA DEMOGRAFSKEGA RAZVOJA OBČINE RIBNICA	18
4.1. Simulacija demografskega razvoja po naravni rasti	
4.1.1. Rezultati simulacije gibanja prebivalstva po naravni rasti za nivo občine	
4.1.2. Rezultati simulacije gibanja prebivalstva po naravni rasti za nivo šolskih okolišev	
4.1.3. Rezultati simulacije gibanja prebivalstva po naravni rasti za kontingent šoloobveznih otrok	
4.1.4. Rezultati simulacije gibanja prebivalstva po naravni rasti za kontingent predšolskih otrok	
4.2. Simulacija demografskega razvoja z upoštevanjem selitev	
4.2.1. Rezultati simulacije gibanja prebivalstva z upoštevanjem selitev za nivo občine	
4.2.2. Rezultati simulacije gibanja prebivalstva z upoštevanjem selitev za nivo šolskih okolišev	
4.2.3. Rezultati simulacije gibanja prebivalstva z upoštevanjem selitev za kontingent šoloobveznih otrok	
4.2.4. Rezultati simulacije gibanja prebivalstva z upoštevanjem selitev za kontingent predšolskih otrok	
5. PRIMERJAVA GIBANJA PREBIVALCEV STAROSTNE SKUPINE 0 – 14 LET	39
6. ZAKLJUČKI	42
7. LITERATURA IN VIRI	45
PRILOGA 1: Definicije uporabljenih terminov¹	47

¹ Vir podatkov za analizo stanja in izračune avtorjev je Statistični urad Republike Slovenije za leto 2019, razen, kjer ni navedeno drugače.

Seznam tabel

- Tabela 1: Prebivalci s tujim državljanstvom po spolu in starosti, 2021, Občina Ribnica
Tabela 2: Prebivalci s tujim državljanstvom po spolu in izobrazbi, 2021, Občina Ribnica
Tabela 3: Naravno in selitveno gibanje prebivalstva, 2011-2021, Občina Ribnica
Tabela 4: Gradnje v Občini Ribnica 2022-2045
Tabela 5: Primerjava izbranih demografskih kazalnikov za občine Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Grosuplje, Dobropolje, Velike Lašče, Kočevje, Ljubljana in Slovenijo
Tabela 6: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija po naravni rasti, občina, Občina Ribnica
Tabela 7: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija po naravni rasti, šolski okoliši, Občina Ribnica
Tabela 8: Število otrok od 6-14 leta, simulacija po naravni rasti 2022-2045, stanje evidenc MIZŠ, SOKOL, Občina Ribnica
Tabela 9: Gibanje števila šoloobveznih otrok 6-14 let, 2022-2045, simulacija prebivalstva po naravni rasti, šolski okoliši, Občina Ribnica
Tabela 10: Vključenosti otrok v vrtce v Sloveniji in občini Ribnica
Tabela 11: Gibanje števila otrok v starostni skupini 0-5 let, 2022-2045, simulacija prebivalstva z upoštevanjem selitev, šolski okoliši, Občina Ribnica
Tabela 12: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija prebivalstva po naravni rasti, občina, Občina Ribnica
Tabela 13: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija prebivalstva z upoštevanjem selitev, šolski okoliši, Občina Ribnica
Tabela 14: Število otrok od 6-14 leta, simulacija prebivalstva z upoštevanjem selitev 2022-2045, stanje evidence MIZŠ, SOKOL, Občina Ribnica
Tabela 15: Gibanje števila šoloobveznih otrok 6-14 let, 2022-2045, simulacija prebivalstva z upoštevanjem selitev, šolski okoliši, Občina Ribnica
Tabela 16: Gibanje števila otrok v starostni skupini 0-5 let, 2022-2045, simulacija prebivalstva z upoštevanjem selitev, šolski okoliši, Občina Ribnica

Seznam grafov

- Graf 1: Naravno in selitveno gibanje 2010-2020, Slovenija
Graf 2: Število prebivalcev 2011-2022, Občina Ribnica
Graf 3: Stopnja rodnosti 1954-2020, Slovenija
Graf 4: Naravni prirast 2010-2020, Občina Ribnica
Graf 5: Selitveno gibanje 2010-2020, Občina Ribnica
Graf 6: Naravno in selitveno gibanje prebivalstva 2011-2021, Občina Ribnica
Graf 7: Delež prebivalcev po starostnih skupinah 2011-2022, Občina Ribnica
Graf 8: Koeficienti starostne odvisnosti 2011-2022, Občina Ribnica
Graf 9: Izobrazbena sestava prebivalstva 2011 in 2021, Občina Ribnica
Graf 10: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija prebivalstva po naravni rasti, Občina Ribnica
Graf 11: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija prebivalstva po naravni rasti, Občina Ribnica
Graf 12: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija prebivalstva z upoštevanjem selitev, Občina Ribnica
Graf 13: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija prebivalstva z upoštevanjem selitev, Občina Ribnica
Graf 14: Gibanje števila prebivalstva, 2022-2045, simulacija prebivalstva po naravni rasti in z upoštevanjem selitev, Občina Ribnica
Graf 15: Gibanje prebivalcev starostne skupine 0-14 let 2022 - 2045, simulacija prebivalstva simulacija z upoštevanjem selitev, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev
Graf 16: Gibanje prebivalcev starostne skupine 0-14 let 2022 - 2045, simulacija prebivalstva simulacija z upoštevanjem selitev, šolski okoliš dr. France Prešeren, Občina Ribnica, vir:

izračuni avtorjev

Graf 17: Gibanje prebivalcev starostne skupine 0-14 let 2022 - 2045, simulacija prebivalstva simulacija z upoštevanjem selitev, šolski okoliš Podružnična šola Dolenja vas, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

Graf 18: Gibanje prebivalcev starostne skupine 0-14 let 2022 - 2045, simulacija prebivalstva simulacija z upoštevanjem selitev, šolski okoliš Podružnična šola Sušje, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

Graf 19: Gibanje prebivalcev starostne skupine 0-14 let 2022 - 2045, simulacija prebivalstva simulacija z upoštevanjem selitev, šolski okoliš Podružnična šola Sv. Gregor, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

Seznam kart

Karta: Dnevne medobčinske delovne migracije v Občino Ribnica, 2021

Karta: Dnevne medobčinske delovne migracije iz Občine Ribnica, 2021

Karta: Osnovne šole in šolski okoliši, varianta 1, Občina Ribnica

Karta: Osnovne šole in šolski okoliši, varianta 2, Občina Ribnica

Seznam shem

Shema 1: Starostna piramida, stanje 2011, Občina Ribnica

Shema 2: Starostna piramida, stanje 2022, Občina Ribnica

Vir podatkov za študijo in izračune avtorjev je Statistični urad Republike Slovenije (SURS), kjer ni navedeno drugače.

1. UVOD

1.1. NAMEN IN CILJI NALOGE

Namen izdelave študije izdelava prostorske simulacije demografskega razvoja Občine Ribnica za obdobje 2022 - 2045 je pridobiti ustrezno strokovno podlago za pripravo strategij ter (re)definiranje (prostorskih) potreb za izvajanje in zagotavljanje pogojev družbenih in ostalih dejavnosti ter podlago za oceno in razvoj prostorskega načrtovanja na občinski in regionalni ravni. V skladu s tem so cilji študije sledeči:

- zagotovitev ustrezne podlage in ocene za odločanje o potrebnih kapacitetah za izvajanje predšolske vzgoje,
- zagotovitev ustrezne podlage in ocene za odločanje o potrebnih kapacitetah za izvajanje šolske vzgoje,
- zagotovitev ustrezne podlage in ocene za odločanje o potrebnih kapacitetah za izvajanje oskrbe starejših v različnih oblikah,
- zagotovitev ustrezne podlage in ocene za odločanje o potrebnih kapacitetah za stanovanja,
- zagotovitev ustrezne podlage in ocene za odločanje o prostorskih kapacitetah ostale družbene infrastrukture,
- glede na demografska gibanja ocena realnih in ciljnih potreb širjenja poselitve in dejavnosti.

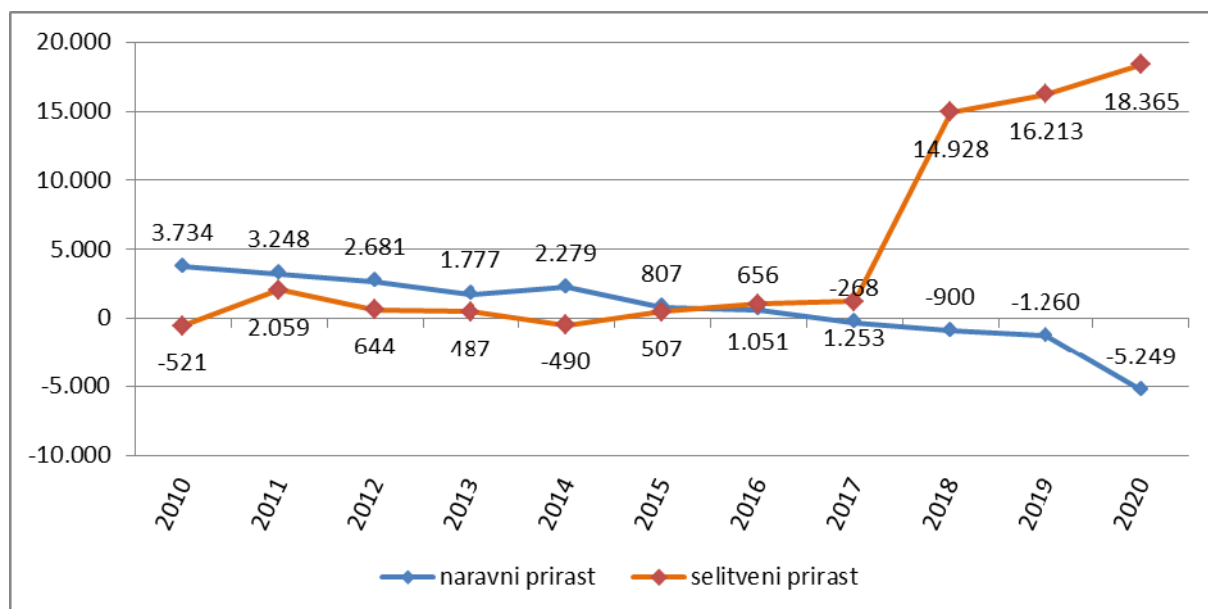
1.2. VSEBINA NALOGE

Študija obsega analizo demografskega razvoja in sprememb v Občini Ribnica v celoti, glede na osnovni namen študije in glede na razpoložljive podatke pa po šolskih okoliših. V prvem delu podajamo oceno trendov in demografskega potenciala za preteklo desetletno obdobje za raven občine. V drugem delu pa predstavljamo rezultate simulacije demografskega razvoja po naravni rasti in s selitvami za obdobje od leta 2022 do 2045, za prostorski nivo občine in šolskih okolišev.

2. DEMOGRAFSKI RAZVOJ SLOVENIJE

2.1. GIBANJE ŠTEVILA PREBIVALCEV V SLOVENIJI

Pregled osnovnih demografskih kazalcev v Sloveniji za preteklo obdobje² od leta 2010 do 2021 pokaže na počasno rast prebivalcev (+ 48.885). V letu 2020 je bilo 3.576 manj živorojenih otrok kot leta 2010. Skupen naravni prirast v tem obdobju je bil pozitiven (+7.505), čeprav od leta 2017 upada. V tem obdobju se je izselilo v povprečju 14.952 in priselilo 19.906 prebivalcev na leto. Selitveni prirast od leta 2010 do 2020 znaša 54.496 prebivalcev. Posebej opazen je skok števila meddržavnih migrantov v zadnjem obdobju. V obdobju 2018 do 2020 je bil skupen selitveni prirast 48.344 prebivalcev, od tega največ priselitev iz Bosne in Hercegovine 33.514, Kosova 8.708, Srbije 7.604 in Severne Makedonije 3.744. Prevladujejo moški, povprečna starost priseljencev pa je 37,6 let. Glede na izobrazbeno strukturo je 60,93 % migrantov imela doseženo srednješolsko izobrazbo, 29,24 % osnovnošolsko ali manj ter 9,82 % migrantov doseženo višjo ali visokošolski izobrazbo.

Graf 1: Naravno in selitveno gibanje 2010-2020, Slovenija, vir: SURS, 2022

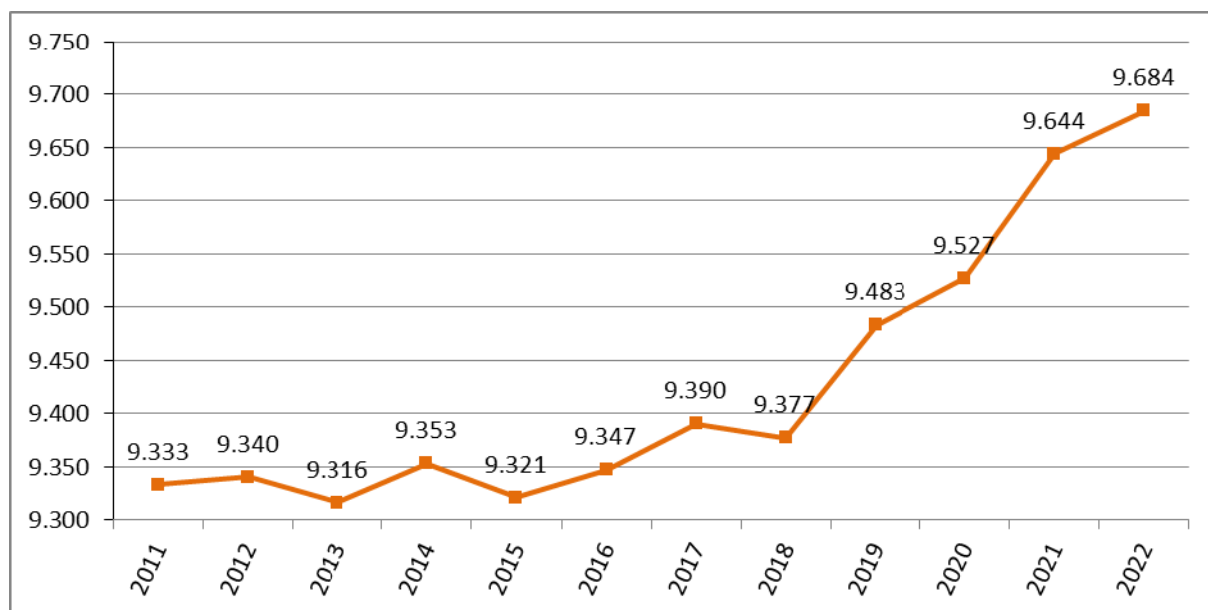
² Zanimiva bi bila analiza tudi za nazaj, a podatki niso povsem primerljivi. S 1.1.2008 je Statistični urad Republike Slovenije definicijo uskladal z definicijo prebivalstva in selitev iz Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o statistikah Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti. Prebivalci Slovenije so po definiciji od 1.1.2008 osebe s prijavljenim stalnim in/ali začasnim prebivališčem v Sloveniji, ki v Sloveniji prebivajo ali imajo namen prebivati eno leto ali več in niso začasno odsotni iz Republike Slovenije eno leto ali več. Podatki do 1995 pa se nanašajo na državljane Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji.

Kot po celi Evropi, tudi v Sloveniji upada število rojstev, zmanjšuje se umrljivost in s tem podaljšuje življenska doba ter spreminja starostna sestava prebivalstva. Pričakovano trajanje življenja se v Sloveniji neprekinjeno podaljšuje od leta 1994. V letu 2021 je bilo 43,7 let in se je od leta 2010 povečalo za 2,3 leta. Indeks staranja je kazalec, ki nam pove splošno informacijo o starosti prebivalcev na določenem območju. V Sloveniji je v letu 2010 znašal 117,7 in se je do leta 2021 povečal za 19,4 točk na 137,1. Posledica podaljševanja življenske dobe je tudi spremenjena starostna struktura prebivalstva. V letu 2021 je bilo v Sloveniji na 100 delovno sposobnih starih 20–64 let 32,1 prebivalcev v starosti nad 65 let (kar je 8,3 odstotnih točk več kot leta 2010). Delež starejšega prebivalstva se je od leta 2010 povečal za 1,6 točk in je leta 2021 znašal 20,7 %.

3. DEMOGRAFSKI RAZVOJ OBČINE RIBNICA

3.1. GIBANJE ŠTEVILA PREBIVALCEV

V Občini Ribnica je na dan 1.1.2022 imelo običajno prebivališče 9.684 prebivalcev. Po številu prebivalcev se med slovenskimi občinami uvršča na 55. mesto, po površini s 154 km² pa na 37. mesto. S 63 prebivalci na km² ima nižjo gostoto kot Slovenija s 103 prebivalci na km². V obdobju od leta 2011 do 2022 je število prebivalcev naraslo skupno za +351 prebivalca (3,6 %), od 9.333 na 9.684, oziroma za v povprečju 29 prebivalcev na leto. V 2015 in 2018 beležimo rahel negativni prirast, po letu 2019 število prebivalcev naraste za +267, vendar moramo upoštevati razmere zaradi COVID-19.

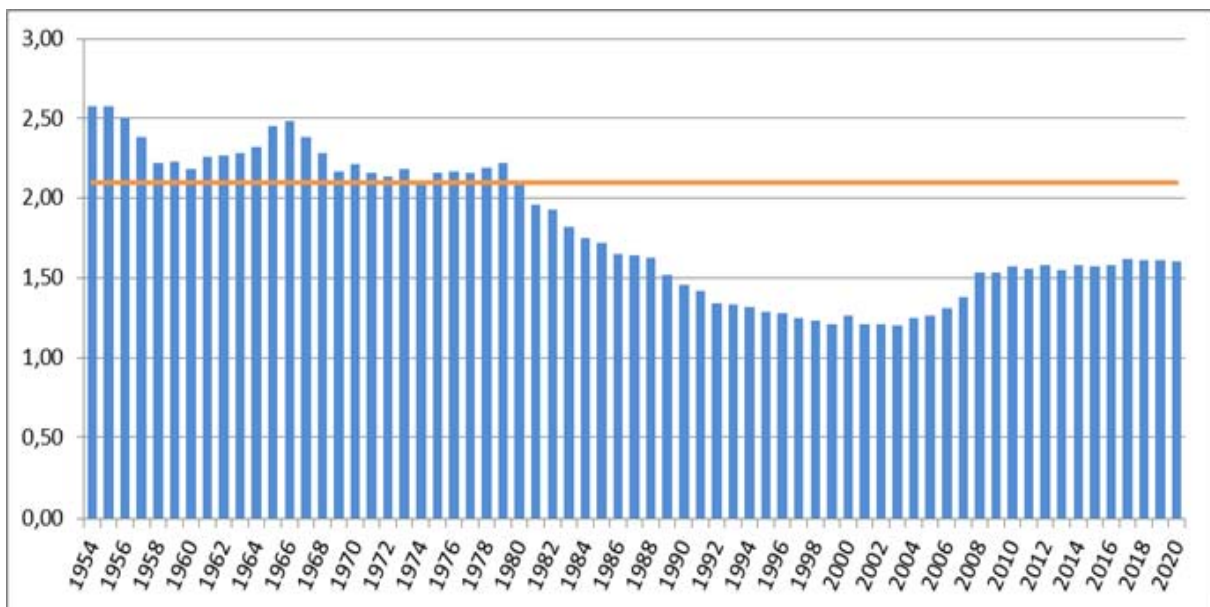

Graf 2: Število prebivalcev 2011-2022, Občina Ribnica, vir: SURS, 2022

3.2. NARAVNI PRIRAST PREBIVALSTVA

V nadaljevanju povzemamo vrednosti kazalcev rodnost, umrljivost in naravni prirast za občino za preteklo desetletno obdobje. Z rodnostjo izrazimo pogostost rojevanja živorojenih otrok v izbrani populaciji v koledarskem letu in predstavlja pozitiven element naravnega obnavljanja prebivalstva. Prebivalstvo ima zagotovljeno obnovo, kadar je stopnja rodnosti nad 2,1. V Sloveniji se rodi premalo otrok, da bi se prebivalstvo obnavljalo po naravni poti. V Sloveniji je od leta 1981 celotna stopnja rodnosti padla pod 2,1, kar je meja naravne obnove prebivalcev.

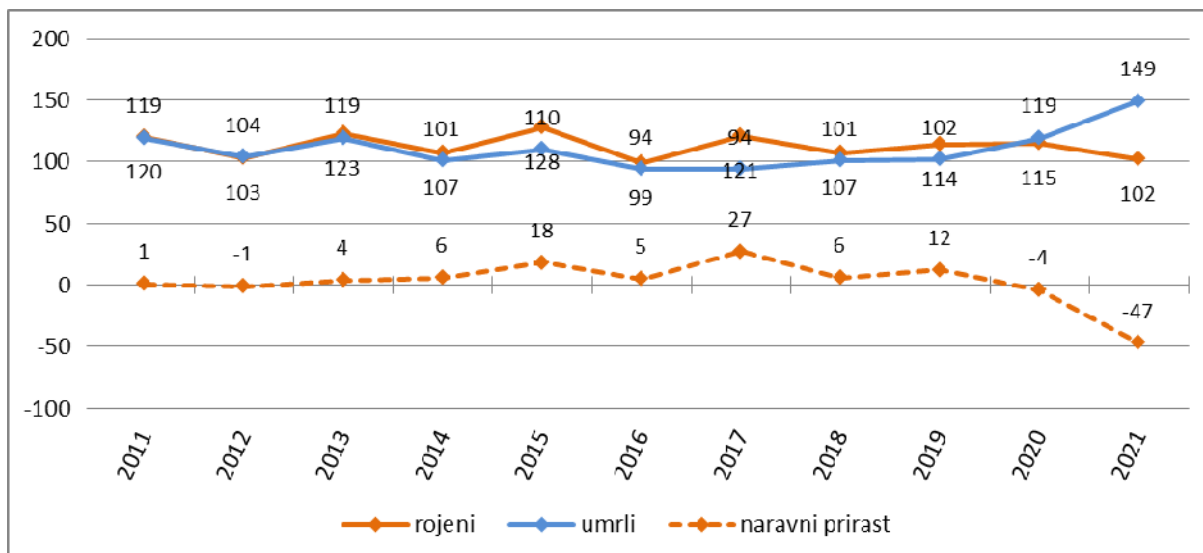
V Občini Ribnica je bilo leta 2018 povprečno število živorojenih otrok na žensko 1,74. V Sloveniji je bilo tega leta povprečno število živorojenih otrok na žensko 1,52. Za leto 2021 je znašala celotna stopnja rodnosti za Slovenijo 1,6. V Občini Ribnica je celotna stopnja rodnosti višja, povprečje v obdobju od leta 2016 do 2021 je 1,918. Naj opozorimo, da so podatki za celotno stopnjo rodnosti iz tako majhnega vzorca populacije kot je v primeru posameznih občin samo informativni. Pri uporabi teh podatkov je zato potrebna previdna interpretacija.

Graf 3: Stopnja rodnosti 1954-2020, Slovenija, vir: SURS, 2022

Umrljivost sodi med enostavnejše demografske pojave, ker gre pri smrti za neizogiben in neponovljiv dogodek. Splošna stopnja umrljivosti v občini je v veliki meri odvisna od starostne sestave prebivalstva. V Občini Ribnica je leta 2020 umrlo 119 prebivalcev, od tega 19,04 % mlajših od 65 let.

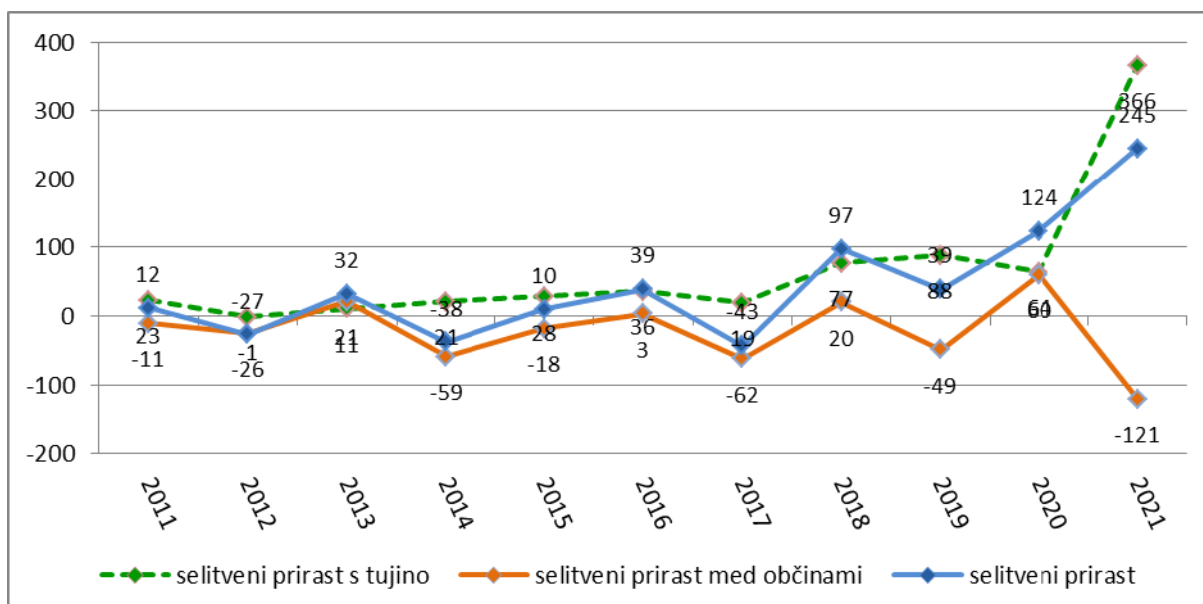
Naravni prirast prebivalstva je podatek, ki nam pokaže, za koliko bi se povečalo število prebivalcev ob predpostavki, da ne upoštevamo selitev oziroma je selitveni prirast nič. Naravni prirast v občini Ribnica je od leta 2013 do 2019 pozitiven, v letu 2020 in 2021 negativen. Skupen naravni prirast v tem obdobju je 27 prebivalcev, v povprečju 2,25 prebivalcev na leto.

Graf 4: Naravni prirast 2010-2020, Občina Ribnica, vir: SURS, 2022

3.3. SELITVENO GIBANJE PREBIVALSTVA

Selitve prebivalstva odražajo gospodarske in kulturne razmere območij. Zaradi upadanja rodnosti in staranja prebivalstva so postale selitve na številnih območjih po Sloveniji najpomembnejši element rasti oziroma upadanja prebivalstva. Selitveni prirast v Ribnici je od leta 2011 do 2020 pozitiven, skupno 245 prebivalcev. Selitveni prirast med občinami je negativen (-212), s tujino je pozitiven (+366). V povprečju je selitveni prirast 24 prebivalcev na leto.

Graf 5: Selitveno gibanje 2010-2021, Občina Ribnica, vir: SURS, 2022

V času 2014 do 2020 se je iz tujine priselilo 520 prebivalcev. Največ se jih je priselilo zaradi zaposlitve ali dela (70,96 %) in združitve družine (31,54 %, od tega 56,07 % žensk), 0,96 % pa se jih je priselilo zaradi študija/šolanja, drugega ali neznano. V letu 2021 je bilo v občini 498 prebivalcev s tujim državljanstvom, 340 moških in 158 žensk, od tega 70 otrok. 60,44 % tujcev ima srednješolsko izobrazbo in 23,09 % osnovnošolsko ali manj ter -16,47 % visokošolsko izobrazbo.

starost	skupaj	moški	ženske
0-4	21	13	8
5-9	26	14	12
10-14	23	12	11
15-19	11	4	7
20-24	39	27	12
25-29	52	37	15
30-34	61	43	18
35-39	52	39	13
40-44	51	33	18
45-49	48	37	11
50-54	32	25	7
55-59	35	25	10
60-64	23	17	6
65+	24	14	10
skupaj	498	340	158

Tabela 1: Prebivalci s tujim državljanstvom po spolu in starosti, 2021, Občina Ribnica, vir: SURS

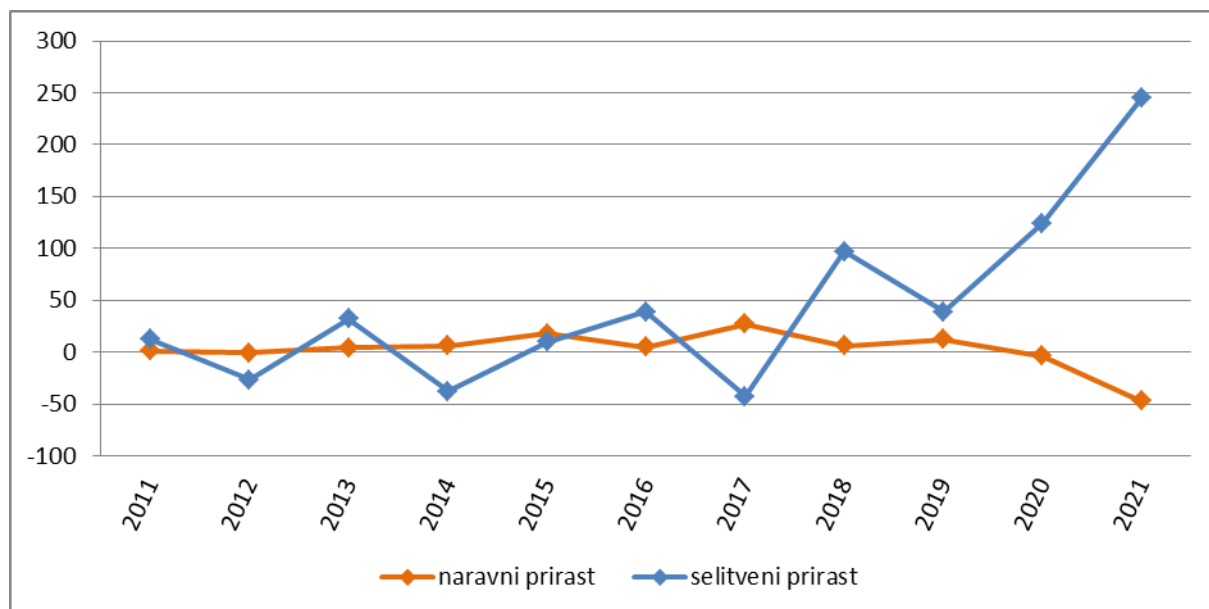
izobrazba	skupaj	moški	ženske
osnovnošolska ali manj	115	52	63
srednješolska	301	246	55
višješolska, visokošolska	12	3	9
otroci	70	39	31
skupaj	498	340	158

Tabela 2: Prebivalci s tujim državljanstvom po spolu in izobrazbi, 2021, Občina Ribnica, vir: SURS

Skupni prirast prebivalcev, kjer se sešteje naravni in selitveni prirast, je bil v obdobju od leta 2010 do 2020 pozitiven zaradi pozitivnega selitvenega prirasta.

leto	število prebivalcev	rojeni	umrli	naravni prirast	priselitve v občino	odselitve iz občine	selitveni prirast	skupni prirast prebivalstva
				rojeni - umrli			priseljenci-odseljenci	naravni + selitveni prirast
2011	9.333	120	119	1	373	361	12	13
2012	9.340	103	104	-1	373	400	-27	-28
2013	9.316	123	119	4	404	372	32	36
2014	9.353	107	101	6	378	416	-38	-32
2015	9.321	128	110	18	394	384	10	28
2016	9.347	99	94	5	398	359	39	44
2017	9.390	121	94	27	340	383	-43	-16
2018	9.377	107	101	6	454	357	97	103
2019	9.483	114	102	12	415	376	39	51
2020	9.527	115	119	-4	588	464	124	120
2021	9.644	102	149	-47				
skupaj		1.239	1.212	27	4.117	3.872	245	319

Tabela 3: Naravno in selitveno gibanje prebivalstva, 2011-2021, Občina Ribnica, vir: SURS, 2022

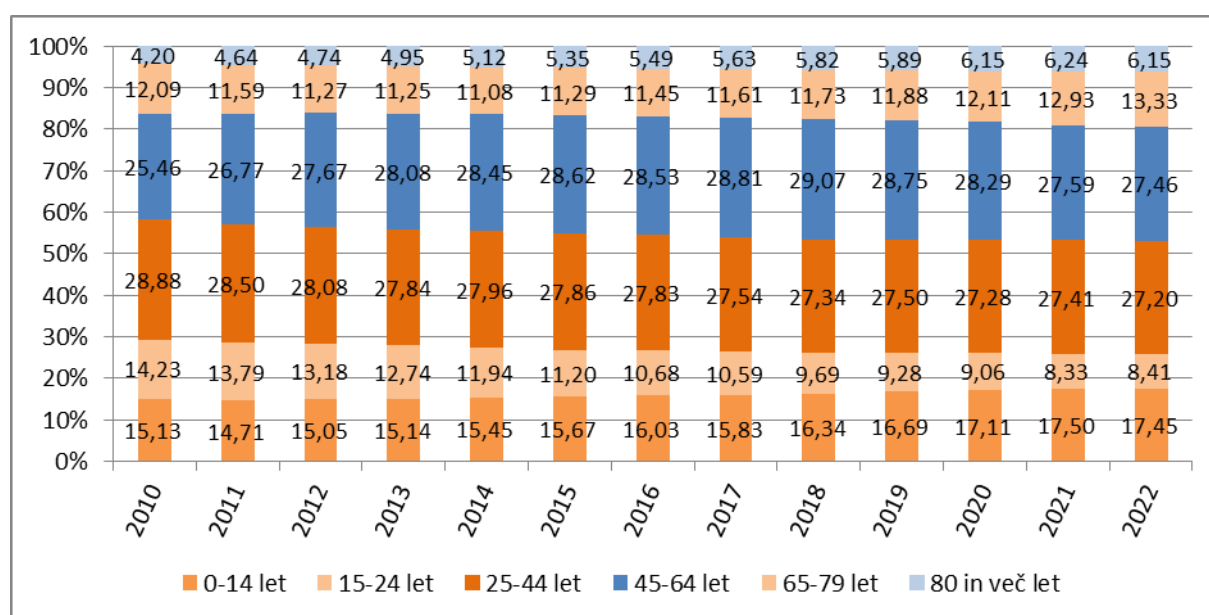

Graf 6: Naravno in selitveno gibanje prebivalstva 2011-2021, Občina Ribnica

3.4. STAROSTNA STRUKTURA PREBIVALSTVA

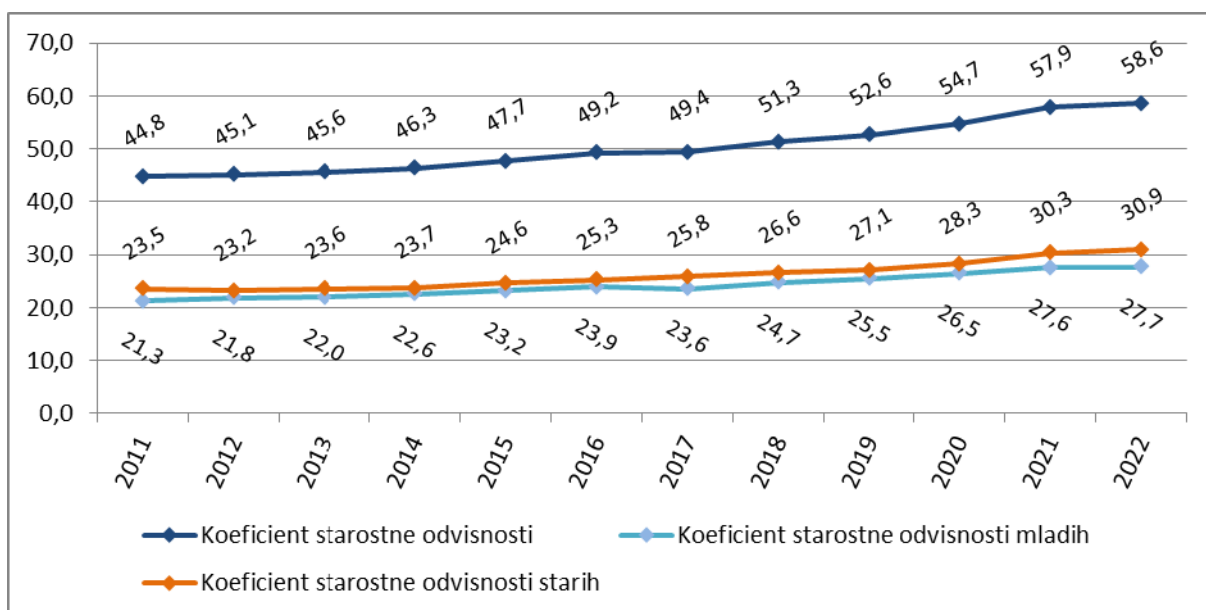
Staranje prebivalstva starih celin je fenomen 20. Stoletja, s katerim se soočamo tudi v Sloveniji. Razmere sicer še niso alarmantne kot v ostalih zahodnoevropskih državah, vendar demografske projekcije in trendi za Slovenijo kažejo, da se bodo morala slovenska mesta v prihodnjih desetletjih soočiti s posledicami demografskih sprememb, ki jih prinašajo zmanjševanje števila rojstev, podaljševanje življenjske dobe in upadanje števila prebivalcev.

V Občini Ribnica se je starostna struktura prebivalstva od leta 2011 spremenila v vseh starostnih skupinah. Najvišji porast je v starostni skupini od 60 do 69 let. Delež te skupine se je povečal za 3,3 %. Prav tako je večji porast v skupini otrok do 14 leta (2,8 %) in starejših od 80 let (1,6 %). Večji upad števila prebivalcev je v starostni skupini od 15 do 64 leta (okoli -6 %).

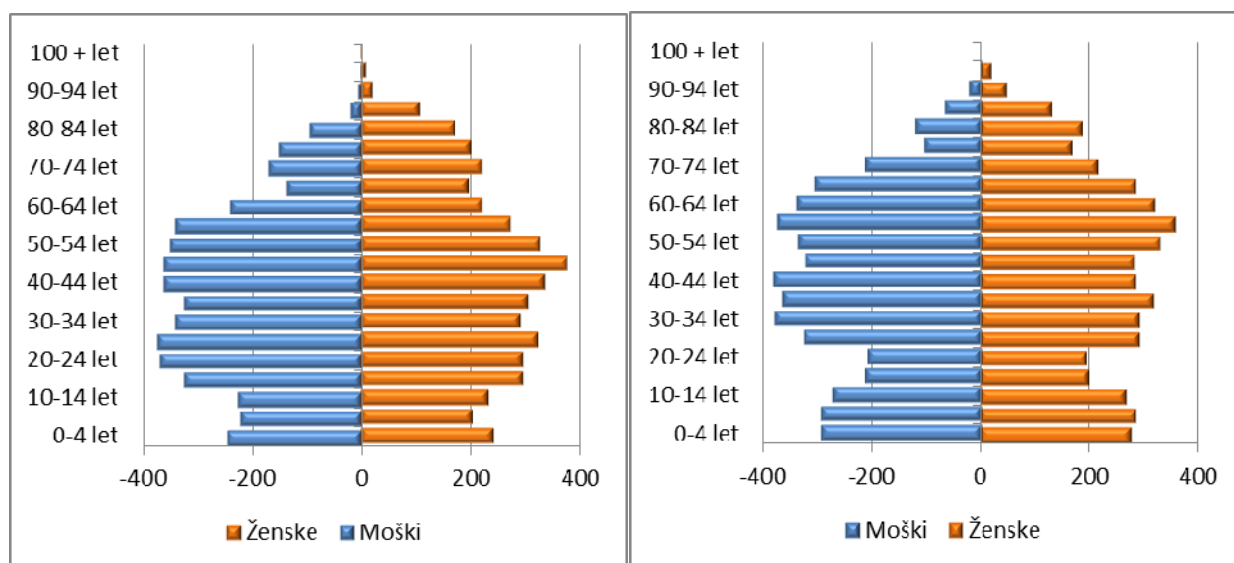
Graf 7: Delež prebivalcev po starostnih skupinah 2011-2022, Občina Ribnica, vir: SURS, 2022

Podrobnejši pregled starostne sestave prebivalcev pokažejo kazalci povprečne starosti in koeficienti odvisnosti starih in mladih. Od leta 2011 se je povprečna starost v Občini Ribnica povečala za 1,9 leta. Indeks staranja je kazalec, ki nam pove splošno informacijo o starosti prebivalcev na določenem območju. Čim nižji je indeks starosti, tem ugodnejša je starostna sestava prebivalstva. Indeks staranja je pri idealnem demografskem razvoju okoli 40. Vse vrednosti indeksa nad 80 pomenijo bodoči trend zmanjševanja števila prebivalstva. Indeks staranja v občini narašča, v letu 2011 je bil 110,3 in se je do leta 2022 povečal za 1,4 točke na 111,7. Koeficient starostne odvisnosti pove, koliko otrok in starejših prebivalcev je odvisnih od 100 delovno sposobnih. Koeficient je od leta 2011 narasel za 13,8 stopnje na 57,6 prebivalcev. Koeficient starostne odvisnosti starih, ki pove, koliko starejših je odvisnih od 100 delovno sposobnih prebivalcev, pa se je povečal za 7,4 točke.

Graf 8: Koeficienti starostne odvisnosti 2011-2022, Občina Ribnica, vir: SURS, 2022

Starostna piramida je nazoren prikaz starostne strukture prebivalstva, s katero sta ločeno prikazani starostni strukturi moških in žensk po starosti od mlajših na dnu, do starejših prebivalcev na vrhu piramide. Pri idealni starostni strukturi bi bilo največ prebivalcev starih eno leto, nato pa bi se s staranjem njihovo število zaradi umrljivosti manjšalo. S starostnih piramid za Občino Ribnica so opazne vrzeli, ki kažejo pretekla in današnja razmerja med rodnostjo in umrljivostjo ter selitvami. Starostna piramida je v spodnjem delu zožena zaradi nizke rodnosti v preteklih letih, potem se razširi in spet zoža do 20 leta. Najširša je piramida med 40 in 64 letom z izrazitejšimi štrlinami pri ženski populaciji. Razmerje med številom ženskega in moškega prebivalstva je v korist moških, v zrelih starostnih skupinah pa v korist žensk.

Slika 1: Starostna piramida, stanje 2011, Občina Ribnica, vir: SURS, 2022

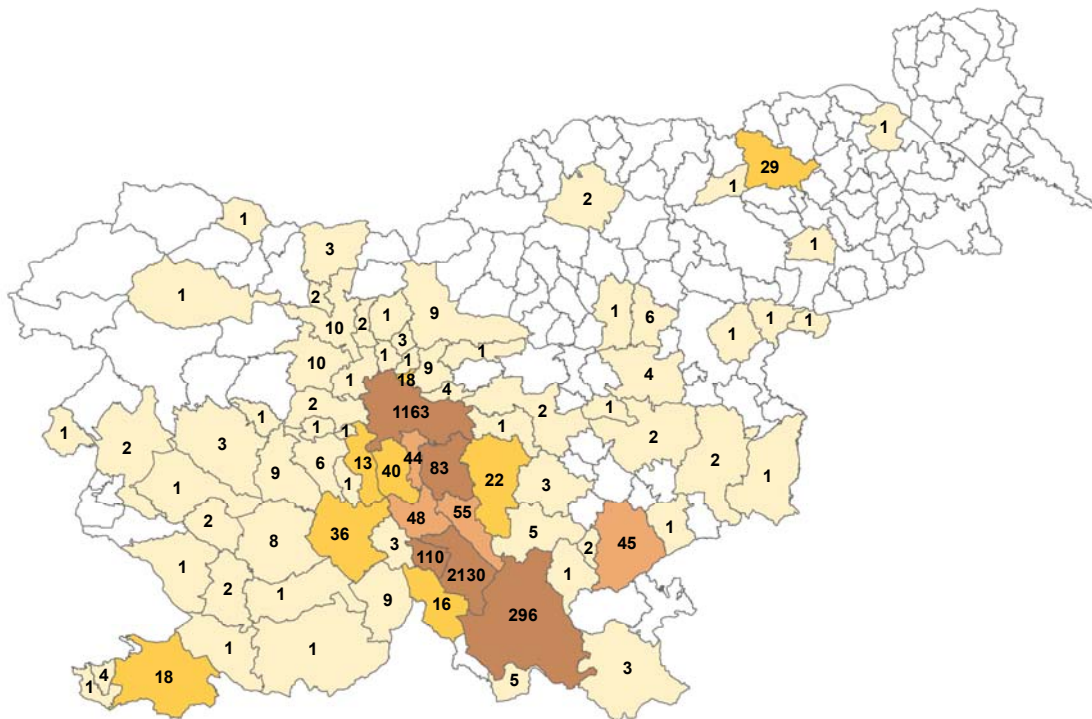
Slika 1: Starostna piramida, stanje 2022, Občina Ribnica, vir: SURS, 2022

3.5. DELOVNA AKTIVNOST IN DNEVNE MEDOBČINSKE MIGRACIJE PREBIVALSTVA

V letu 2022 je bilo v Občini Ribnica 3.718 delovno aktivnega prebivalstva, od tega 3.256 zaposlenih in 462 samozaposlenih oseb. Delež zaposlenih se je od leta 2011 povišal, upadel pa delež kmetov iz 200 v letu 2011 na 82 v letu 2022. V Občini Ribnica je bilo v letu 2021 stopnja delovne aktivnosti 54,8 in se je od leta 2011 dvignila za 6 točk. Stopnja registrirane brezposelnosti je v januarju 2022 znašala 4,7³. Za primerjavo, v Sloveniji je bila v prvi polovici leta 2022 stopnja brezposelnosti od 6,9 % do 5,9 %.

V letu 2021 se je 2.204 prebivalcev Občine Ribnica dnevno vozilo na delo v 77 občin. Največ dnevni migracij je bilo v Ljubljano (1.163), Kočevje (296), Sodražico (110) in Grosuplje (83). Dnevno se je v Občino Ribnica na delo vozilo 1.528 prebivalcev, največ iz Kočevja (622), Sodražice (251) in Loškega Potoka (133) (glej karti: Dnevne medobčinske delovne migracije iz Občine Ribnica in Dnevne medobčinske delovne migracije v Občino Ribnica).

³ Vir podatkov o delovno aktivnem prebivalstvu je Statistični urad RS (SURS). Vir podatkov o registrirani brezposelnosti je Zavod RS za zaposlovanje (ZRSZ).

km

Karta: Dnevne medobčinske delovne migracije iz Občine Ribnica, 2021

Demografska študija za Občino Ribnica

Dnevne delovne migracije

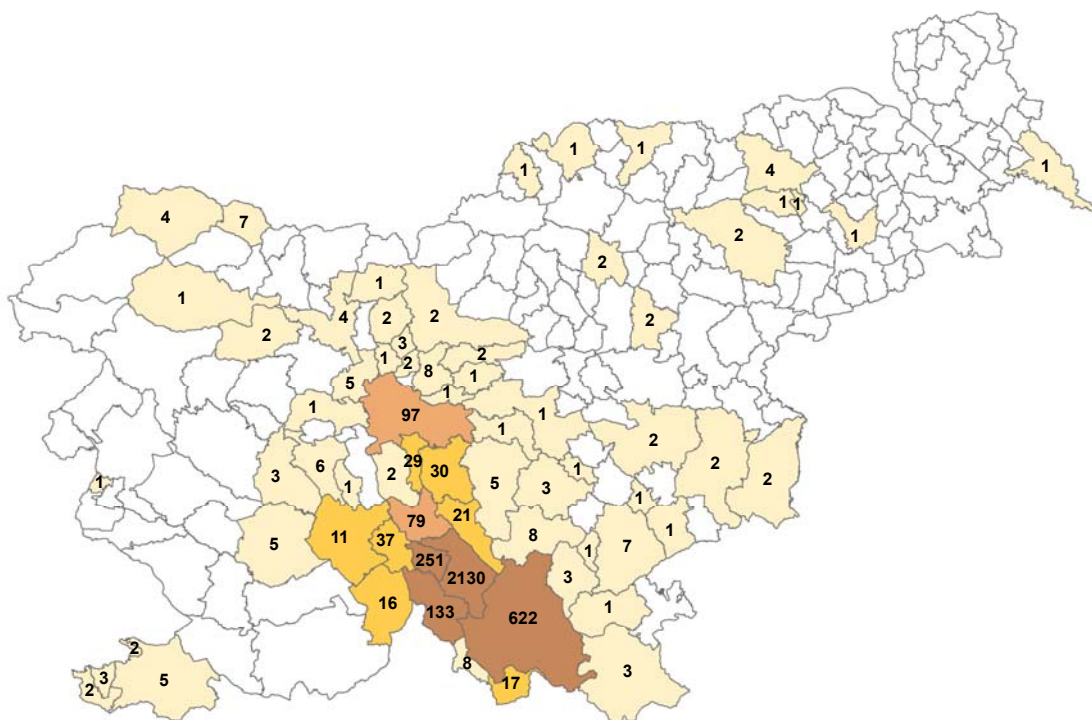
- < 10
- 10 - 40
- 40 - 80
- > 80

Vir podatkov: SURS, 2022

Naročnik:
Občina Ribnica
Gorenjska cesta 3, 1310 Ribnica

Izvajalec:
Urbanistični inštitut
Republike Slovenije
Trnovski pristan 2, 1000 Ljubljana

Karta: Dnevne medobčinske delovne migracije v Občino Ribnica, 2021

Demografska študija za Občino Ribnica

Dnevne delovne migracije

- < 10
- 10 - 40
- 40 - 100
- > 100

Vir podatkov: SURS, 2022

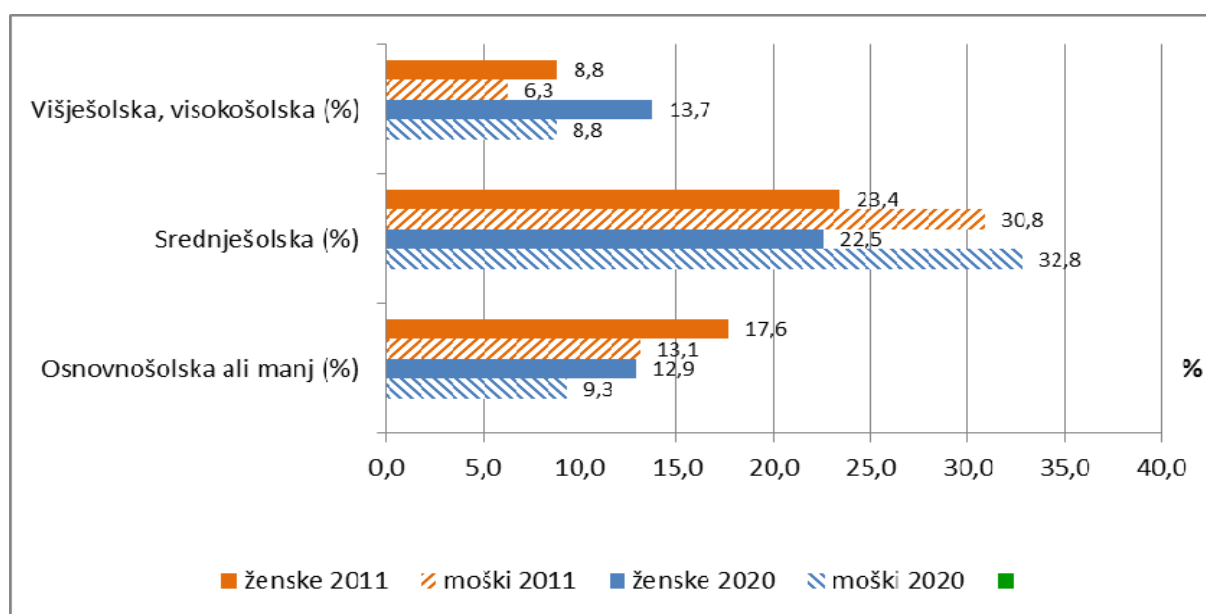
Naročnik:
Občina Ribnica
Gorenjska cesta 3, 1310 Ribnica

Izvajalec:
Urbanistični inštitut
Republike Slovenije
Trnovski pristan 2, 1000 Ljubljana

3.6. IZOBRAZBENA SESTAVA PREBIVALSTVA

Izobrazbena sestava je pomemben pokazatelj razvitosti območja. Za Slovenijo so značilne velike razlike med posameznimi regijami in občinami; med podeželjem in mesti. V Občini Ribnica ima 54,21 % prebivalcev doseženo srednješolsko izobrazbo, 22,52 % visokošolsko ali višjo in 22,18 % prebivalcev ima zaključeno osnovnošolsko ali nižjo izobrazbo. Naselja Dane, Grič in Sv. Gregor imajo najvišji delež prebivalstva z visokošolsko ali višjo izobrazbo (nad 30). Najvišji delež prebivalcev s srednješolsko izobrazbo imajo naselja Žlebič, Lipovec, Prigorica in Sušje (vsa naselja nad 60 %).

Graf 9: Izobrazbena sestava prebivalstva 2011 in 2021, Občina Ribnica, vir: SURS, 2022

3.7. DRUŽINE IN GOSPODINJSTVA

Povprečna velikost gospodinjstva v Sloveniji že skoraj desetletje znaša okoli 2,5 članov. V letu 2021 je bilo v Občini Ribnica 3.533 gospodinjstev, od leta 2011 je 249 gospodinjstev več. V občini je povprečna velikost gospodinjstva 2,7 člana. Prevladujejo veččlanska enodružinska gospodinjstva (59,24 %). V krajšem obdobju ne pričakujemo znatne spremembe povprečne velikosti gospodinjstva. Glede tipa družine v občini prevladujejo zakonski pari z otroki (41,87 %), vendar je njihovo število od leta 2011 upadlo v korist zakonskih parov brez otrok (24,62 %) in zunajzakonskih partnerjev z otroki (10,51 %).

3.8. STANOVANJSKA GRADNJA V OBČINI RIBNICA

V letu 2021 je bilo v Občini Ribnica 3.418 stanovanj s povprečno uporabno površino 96,8 m², od tega naseljenih stanovanj 2.821 (82,53 %). Prevladujejo stanovanja, v katerih prebivajo lastniki (86,61 %). V stanovanju so v povprečju živele 3,3 osebe, povprečna uporabna površina na stanovalca pa je bila 30,2 m². Prevladovala so tri ali večsobna stanovanja (72 %). Delež stanovanj, ki so bila grajena po letu 2005 je bil 8,7 %. V letu 2021 je bil delež naseljenih stanovanj z manj kot 10 m² uporabne površine na osebo 2,3 %, delež naseljenih stanovanj, ki niso imela vseh elementov osnovne infrastrukture je bil 2,9 %.

3.9. NAČRTOVANA GRADNJA STANOVANJ V PRIHODNJIH LETIH

Po podatkih Občine Ribnica je do leta 2045 načrtovanih 163 enot, od tega 21 varovanih stanovanj in 63 enostanovanjskih hiš.

šolski okoliš	naziv gradnje	število stanovanjskih enot	leto predvidene vselitve
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica	Varovana stanovanja	21 stanovanj	2024
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica	3 Večstanovanjske stavbe Knafljev trg	58 stanovanj	2026
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica	Večstanovanjska stavba	21 stanovanj	2024
Podružnična šola Dolenja vas	Ureditev gradbenih parcel Mali Humec	50 stanovanjskih hiš	od 2025 dalje, po 10 letno
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica	Ureditev gradbenih parcel Hrastje	8 stanovanjskih hiš	2025 dalje
Podružnična šola Dolenja vas	Prodaja gradbenih parcel Grčarice	5 stanovanjskih hiš	2027

Tabela 4: Gradnje v Občini Ribnica 2022-2045, vir: Občina Ribnica

3.10. IZBRANI DEMOGRAFSKI KAZALNIKI V OBČINI RIBNICA V PRIMERJAVI S SOSEDNJIMI OBČINAMI IN REPUBLIKO SLOVENIJO

	Ribnica	Loški Potok	Sodražica	Grosuplje	Dobrepolje	Velike Lašče	Kočevje	Ljubljana	Slovenija	leto podatka
število prebivalcev	9.684	1.807	2.269	21.333	3.871	4.584	15.623	293.218	2.107.180	1.1.2022
gostota naseljenosti	63	14	46	159	38	44	28	1.066	104	1.1.2022
povprečna starost prebivalcev	42,3	46,0	42,2	40,7	43,4	42,6	44,7	42,7	43,7	2022
indeks staranja	109,5	169,4	103,2	91,4	129,0	117,5	151,1	139,5	137,1	2022
koeficient starostne odvisnosti	64,5	58,6	64,5	53,5	54,9	59,2	61,2	52,1	56,7	2022
naravni prirast letno	8	2	8,5	80	-19	16	-15	557,7	-46	povprečje 2011-2021
selitveni prirast letno	2	30	1,8	117	17	23	-65	832,5	5.227	povprečje 2011-2021
stopnja delovne aktivnosti (%)	71,5	68,8	70,0	70,3	67,9	71,8	62,5	65,7	66,7	2022
število stanovanj	3.418	823	914	6.916	1.449	1.885	6.369	129.816	864.323	2021
število stanovanj na 1.000 prebivalcev	354	453	406	323	373	417	407	441	410	2021
tri- ali več sobna stanovanja (% med vsemi stanovanji)	72	69	76	73	73	71	57	51	62	2021
povprečna uporabna površina stanovanj (m ²)	96,8	92,6	101,1	94,0	99,1	93,8	81,3	70,1	83,3	2021

Tabela 5: Primerjava izbranih demografskih kazalnikov za občine Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Grosuplje, Dobrepolje, Velike Lašče, Kočevje, Ljubljana in Slovenijo, vir: SURS, 2022

Občina Ribnica je po številu prebivalcev in gostoti naseljenosti večja od sosednjih občin, razen od Grosuplja, kjer je tudi povprečna starost prebivalcev nižja. Indeks staranja prebivalstva je nižji kot v Sloveniji, Ljubljani, Loškem Potoku, Dobropolju, Kočevju in Velikih Laščah, a višji kot v Grosuplju in Sodražici. Povprečje naravnega in selitvenega prirasta v obdobju 2011-2021 sta bila pozitivna, v Dobropolju in Kočevju ter Sloveniji je bil naravni prirast negativen, negativni selitveni prirast med občinami primerjave pa beleži le Kočevje. Stopnja delovne aktivnosti je višja kot v Sloveniji in Ljubljani. Stanovanjska uporabna površina je za 14 m² višja od vrednosti za Slovenijo.

4. PROSTORSKA SIMULACIJA DEMOGRAFSKEGA RAZVOJA OBČINE RIBNICA

Razvoj urbanih območij danes zahteva kompleksno in premišljeno opremljanje z gospodarsko in družbeno infrastrukturo. Z namenom, da bo le-ta pripeljana v pravem času in na pravo mesto, so potrebne podrobne napovedi bodoče rasti prebivalstva in gradnje stanovanj na lokalni - mikro ravni. Tekoče delovanje urbanega sistema od pravočasnega in ekonomičnega komunalnega opremljanja zemljišč, stremjenja za čim bolj tekočim prometom brez zastojev, do opremljanja s storitvami in infrastrukturo, zahteva vnaprejšnjo in sprotno usklajevanje vseh aktivnosti v prostoru tako na operativni kot na strateški ravni. V svetu, pa tudi pri nas, se za takšno načrtovanje uporabljajo prostorske simulacije ob računalniški podpori. Demografske projekcije za Občino Ribnica so izvedene na osnovi simulacijskih modelov urbanega razvoja, ki jih Urbanistični inštitut RS razvija, dopolnjuje in implementira v različnih območjih Slovenije že vrsto let. Model je osnovan na metodi projekcij po starosti in spolu ("cohort-survival"/1-letne starostne skupine) in je prilagojen za uporabo na manjših prostorskih enotah. S tem se omogoči natančna določitev vhodnih spremenljivk na osnovi urbanističnih scenarijev in predvidene gradnje. V primeru obravnavane študije bodo zaradi varstva osebnih podatkov same projekcije izvedene za raven šolskih okolišev in potem agregirane za celotno območje Občine Ribnica.

Parametri modela:

- obstoječa podrobna spolno starostna struktura prebivalstva za stanje 1.1.2022,
- starostno specifična rodnost prebivalstva na ravni Slovenije, korigirana z koeficientom celotne rodnosti Občine Ribnica (povprečje 2016-2020),
- starostno specifična umrljivost prebivalstva na ravni Slovenije,
- starostno specifična verjetnost selitev prebivalstva na ravni Slovenije.

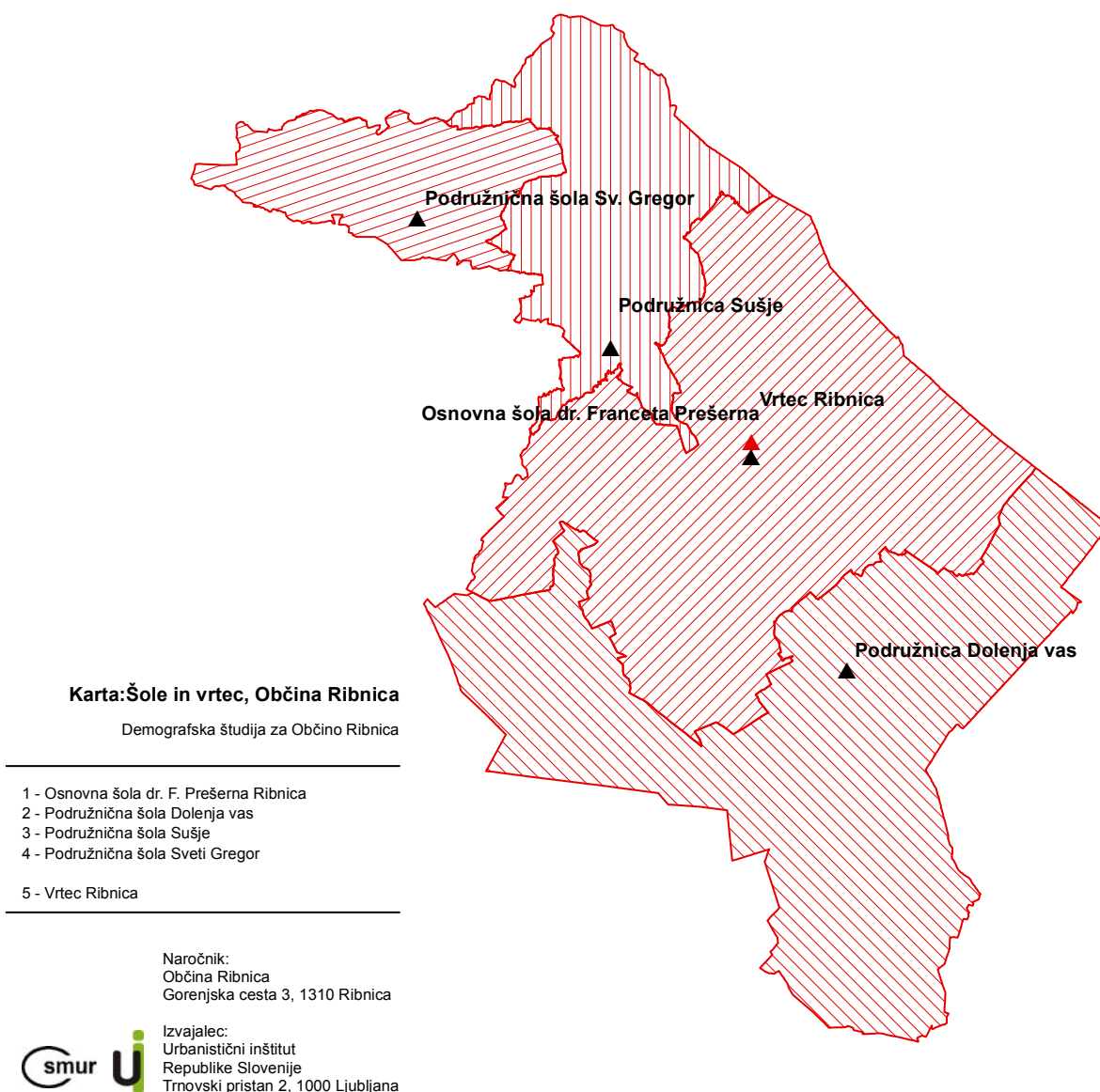
Simulacija urbanega razvoja Občine Ribnica je bila izvedena za obdobje od leta 2022 do 2045. Izvedli smo dve varianti simulacij:

Varianta 1: Simulacija po naravni rasti, ki ne upošteva potencialnih selitev na občinski ravni. Prostorske enote so obstoječi šolski okoliši Občine Ribnica.

Varianta 2: Simulacija s selitvami, ki poleg naravne rasti upošteva tudi potencialne selitve. Prostorske enote so obstoječi šolski okoliši Občine Ribnica, ki so spremenjeni tako, da se naselje Nemška vas odvzame od šolskega okoliša OŠ dr. F. Prešerna Ribnica in doda šolskemu okolišu Podružnične šole Dolenja vas.

4.1. SIMULACIJA GIBANJA PREBIVALSTVA PO NARAVNI RASTI

Simulacija urbanega razvoja po naravni rasti je bila izvedena za obdobje od leta 2022 do 2045 za raven občine in šolskih okolišev. Predpostavke simulacije so celotna stopnja rodnosti, koeficient umrljivosti ter spolno starostna sestava prebivalstva. Celotna stopnja rodnosti za Slovenijo znaša 1,60 za leto 2020. Povprečje celotne stopnje rodnosti za Občino Ribnica v obdobju 2016-2020 znaša 1,918. Pri simulaciji smo za ta parameter določili vrednost 1,918. Simulacija po naravni rasti ne upošteva potencialnih selitev.

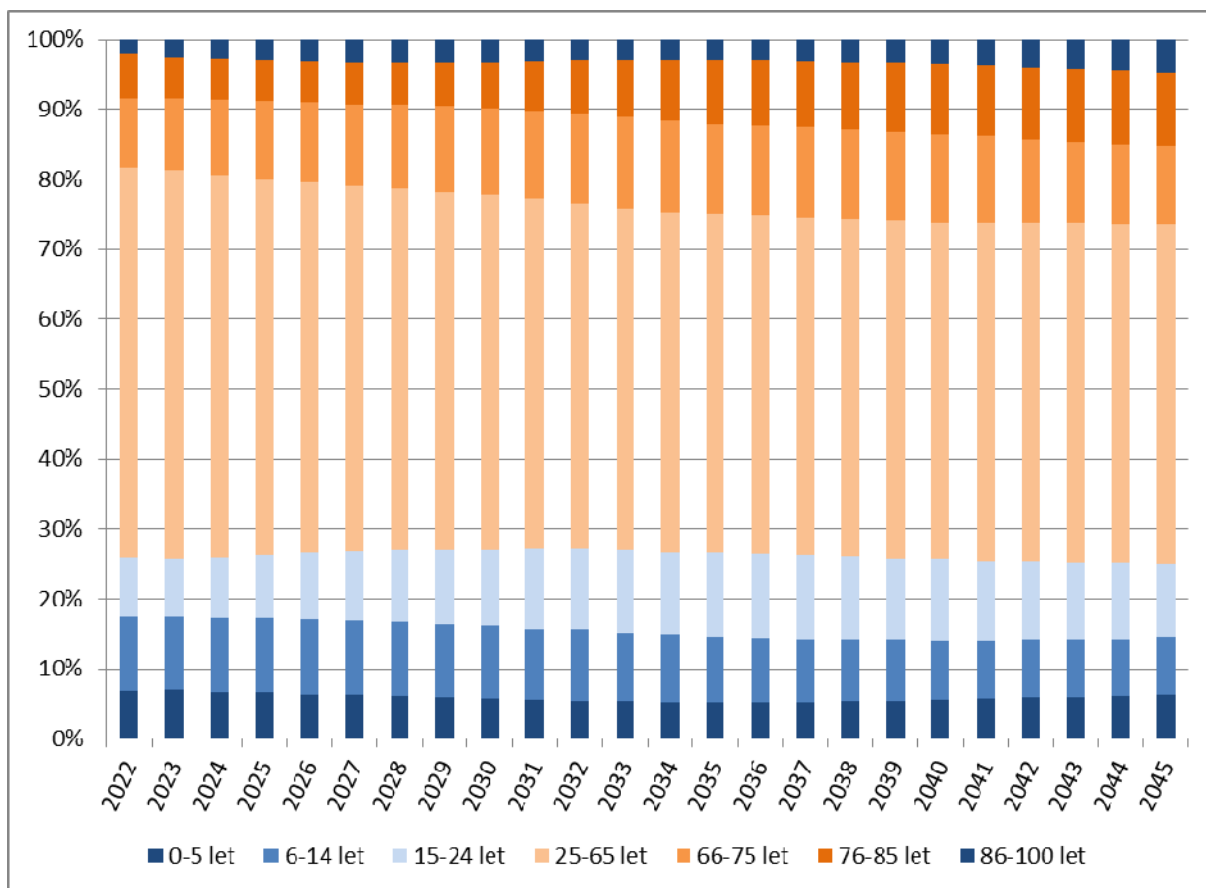

4.1.1. Rezultati simulacije gibanja prebivalstva po naravni rasti za nivo občine

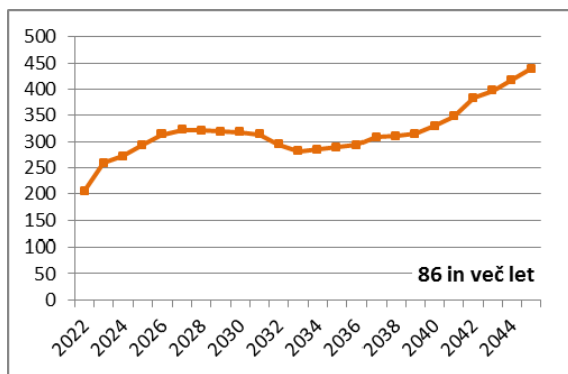
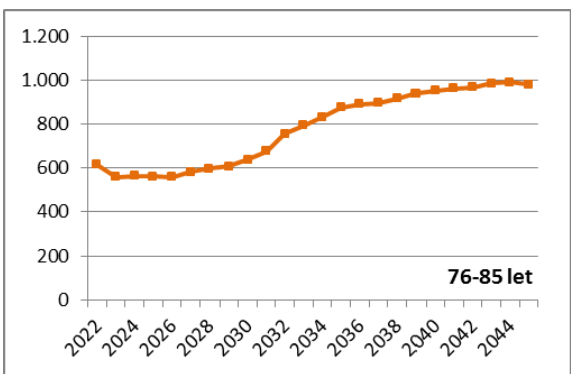
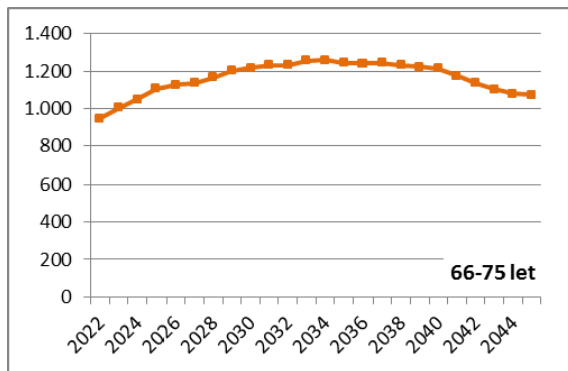
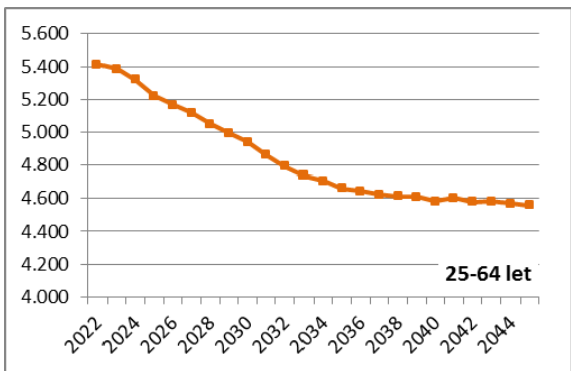
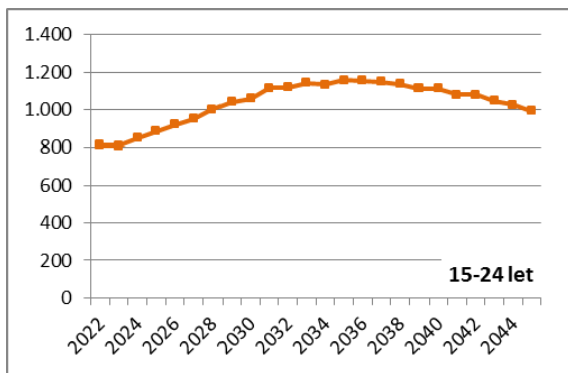
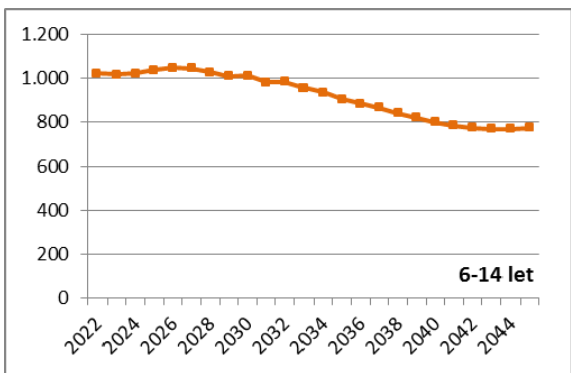
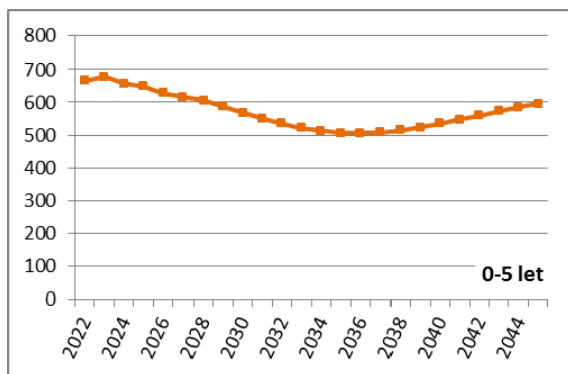
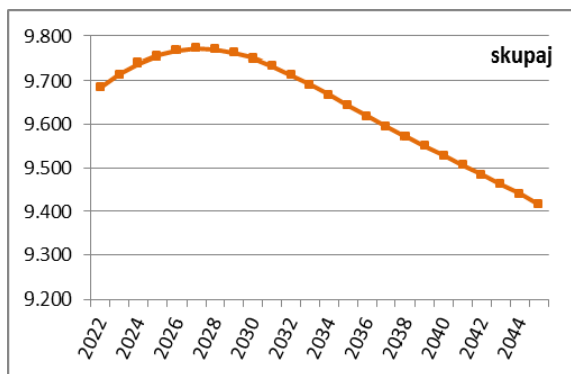
Po simulaciji po naravni rasti za raven Občine Ribnica se pričakuje porast števila prebivalcev do leta 2032 za +29 in do leta 2045 upad za -268. Število otrok v starostni skupini od 0-5 let bo do leta 2032 upadlo za -19,83 %, do leta 2045 se bo njihovo število ponovno povečalo, glede na stanje 2022 bo število upadlo za -10,72 %. Po simulaciji bo rahlo upadlo število šoloobveznih otrok za -3,66 % do leta 2032 in za -24,25 % do leta 2045. Števila delovno sposobnih prebivalcev v starostni skupini od 25-65 leta bo upadlo za -11,45 % do leta 2032 in -15,78 % do leta 2045. V vseh treh starostnih skupinah nad 65 let bo število prebivalcev do leta 2032 poraslo za 29,08 % in do leta 2045 za 41,17 %. Število starostnikov nad 86 let se bo povečalo za 113,30 %.

leto	skupaj	0-5	6-14	15-24	25-65	66-75	76-85	86 in več
2022	9.684	667	1.023	814	5.412	948	614	206
2023	9.714	678	1.018	810	5.387	1.004	559	259
2024	9.738	658	1.024	849	5.321	1.051	563	272
2025	9.756	649	1.039	884	5.222	1.107	561	294
2026	9.767	628	1.050	922	5.166	1.127	559	314
2027	9.772	616	1.046	950	5.118	1.137	582	323
2028	9.770	605	1.029	1.001	5.049	1.168	595	322
2029	9.762	587	1.011	1.042	4.995	1.202	607	319
2030	9.750	568	1.012	1.058	4.939	1.217	637	318
2031	9.733	551	983	1.117	4.861	1.232	675	314
2032	9.713	535	986	1.118	4.792	1.232	755	295
2033	9.691	522	956	1.142	4.736	1.257	796	282
2034	9.667	512	937	1.134	4.705	1.261	833	285
2035	9.643	507	906	1.157	4.663	1.244	877	289
2036	9.619	505	886	1.156	4.645	1.243	891	293
2037	9.595	508	867	1.148	4.623	1.244	897	309
2038	9.571	515	842	1.136	4.614	1.234	919	311
2039	9.550	524	820	1.115	4.610	1.225	942	315
2040	9.528	535	800	1.113	4.582	1.214	954	330
2041	9.506	547	785	1.081	4.603	1.177	965	348
2042	9.485	560	775	1.080	4.580	1.136	971	383
2043	9.463	573	770	1.047	4.582	1.105	989	398
2044	9.440	585	770	1.025	4.569	1.082	992	418
2045	9.416	595	775	992	4.558	1.075	982	439
Prirast 2022-2032	29	-132	-37	304	-620	284	141	89
Prirast 2022-2045	-268	-72	-248	178	-854	127	368	233

Tabela 6: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija po naravni rasti, občina, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

Graf 10: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija prebivalstva po naravni rasti, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

Graf 11: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija prebivalstva po naravni rasti, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

4.1.2. Rezultati simulacije gibanja prebivalstva po naravni rasti za nivo šolskih okolišev

Simulacija gibanja prebivalstva po naravni rasti je bila izdelana za 4 šolske okoliše Občine Ribnica: OŠ dr. F. Prešerna Ribnica, Podružnična šola Dolenja vas, Podružnična šola Sušje in Podružnična šola Sveti Gregor. Simulacija je bila izdelana po starostnih skupinah 0-5 let, 6-14 let, 15-24 let, 25-64 let, 65-75 let, 76-85 let in 86 in več let.

Rezultati simulacije kažejo, da bo število otrok do 5 leta vsaj rahlo upadlo v vseh šolskih okoliših, najvišji delež upada bo v okolišu Podružnične šole Dolenja vas (-27,54 %), najnižji upad pa se pričakuje v okolišu OŠ dr. F. Prešerna Ribnica (-5,65 %). Število otrok v starostni skupini 6-14 let bo do leta 2032 poraslo v okoliših Podružničnih šol Dolenja vas, Sušje in Sveti Gregor. Do leta 2045 bo sicer število otrok upadlo v vseh šolskih okoliših, najvišji delež upada po simulaciji po naravni rasti bo v okolišu OŠ dr. F. Prešerna Ribnica (-26,98 %). Če pogledamo ostale starostne skupine, kažejo rezultati na porast števila mladih od 15-24 leta in starejših od 65 let v vseh treh starostnih skupinah. Najvišji porast starejših se pričakuje v šolskem okolišu Podružnične šole Dolenja vas (+70,74 %).

šolski okoliš	leto	skupaj	0-5	6-14	15-24	25-65	66-75	76-85	86 +	
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica	2022	6.486	441	731	546	3.528	649	424	167	
	2032	6.470	357	646	798	3.181	765	516	207	
	2045	6.306	416	534	654	3.091	719	609	284	
	Prirast 2020-2032		-16	-84	-85	252	-347	116	92	40
	Prirast 2020-2045		-180	-25	-197	108	-437	70	185	117
Podružnična šola Dolenja vas	2022	1.766	128	156	143	1.052	171	98	18	
	2032	1.787	92	184	176	891	263	136	46	
	2045	1.695	93	120	182	810	189	213	88	
	Prirast 2020-2032		21	-36	28	33	-161	92	38	28
	Prirast 2020-2045		-71	-35	-36	39	-242	18	115	70
Podružnična šola Sušje	2022	986	69	95	86	569	84	68	15	
	2032	998	58	109	100	483	149	68	31	
	2045	970	60	84	109	448	108	112	49	
	Prirast 2020-2032		12	-11	14	14	-86	65	0	16
	Prirast 2020-2045		-16	-9	-11	23	-121	24	44	34
Podružnična šola Sveti Gregor	2022	446	29	41	39	263	44	24	6	
	2032	457	28	46	45	238	55	35	11	
	2045	445	27	37	48	209	59	47	18	
	Prirast 2020-2032		11	-1	5	6	-25	11	11	5
	Prirast 2020-2045		-1	-2	-4	9	-54	15	23	12

Tabela 7: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija po naravni rasti, šolski okoliši, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

4.1.3. Rezultati simulacije gibanja prebivalstva po naravni rasti za kontingent šoloobveznih otrok

Izračuni simulacije demografskega razvoja po naravni rasti kažejo na rahel upad števila otrok v starosti od 6 do 14 leta v naslednjem triindvajsetletnem obdobju. Tako bo število šoloobveznih otrok (1.023 v letu 2022) do leta 2032 upadlo na 986 (indeks 0,96) in do leta 2045 na 775 otrok (indeks 0,73).

šolski okoliš / leta	2022			2032	2045	Sokol 2022 ⁴	MIZŠ register 2021/2022 ⁵
	6 - 14	6 - 10 (11)	10 (11) -14	6 - 14	6 - 14		
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica	731	418	313	646	534	764	824
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica	731	418	433	646	534	764	824
PŠ Dolenja vas	156	97	59	184	120	98	92
PŠ Sušje	95	57	38	109	84	58	46
PŠ Sveti Gregor	41	18	23	46	37	18	13
Občina Ribnica	1023	590	433	986	775	1058	

Tabela 8: Število otrok od 6-14 leta, simulacija po naravni rasti 2022-2045, stanje evidenc MIZŠ, SOKOL, Občina Ribnica, viri: SURS, Sokol, MIZŠ

⁴ Vir: SOKOL, aplikacija za pregled šolskih okolišev, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, stanje junij 2022

⁵ Vir: Seznam zavodov, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, <https://paka3.mss.edus.si/temreg3/seznam-zavodov>, stanje na dan: 15.9.2021

	Vpis 2021/ 2022 ⁶	2022 ⁷	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Prirast 2022 - 2032	Prirast 2022 - 2032 (%)
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica	824	731	730	723	723	720	719	706	684	676	649	646	-85	-11,6
Podružnična šola Dolenja vas	92	156	160	168	171	183	184	182	186	193	186	184	28	17,8
Podružnična šola Sušje	46	95	87	91	103	102	99	102	100	102	103	109	14	15
Podružnična šola Sv. Gregor	13	41	41	42	42	45	44	40	41	41	45	46	5	13
Občina Ribnica		1.023	1.018	1.024	1.039	1.050	1.046	1.029	1.011	1.012	983	986	-37	-4

	2033 ⁸	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	Prirast 2022 - 2045	Prirast 2022 - 2045 (%)
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica	629	618	597	586	573	559	546	536	528	524	524	527	534	-197	-27
Podružnična šola Dolenja vas	175	176	167	160	154	148	142	136	131	127	124	122	120	-36	-22,9
Podružnična šola Sušje	109	98	99	96	94	91	89	87	85	84	83	83	84	-11	-12
Podružnična šola Sv. Gregor	43	44	43	44	45	44	43	42	40	39	38	38	37	-4	-9,1
Občina Ribnica	956	937	906	886	867	842	820	800	785	775	770	770	775	-248	-24,3

Tabela 9: Gibanje števila šoloobveznih otrok 6-14 let, 2022-2045, simulacija po naravni rasti, šolski okoliši, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

⁶ Vir podatkov za stolpec število otrok vpisanih v letu 2021/2022: Podatki o populaciji otrok za šolski okoliš, SOKOL, Pregled demografskih podatkov po šolskih okoliših, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, dostopno na: <https://paka3.mss.edus.si/RS.MSS.SOKOL-ViewController-context-root/faces/SchoolSearch>

⁷ Podatki v stolpcih 2023-2032 so izračuni avtorjev.

⁸ Podatki v stolpcih 2023-2045 so izračuni avtorjev.

4.1.4. Rezultati simulacije gibanja prebivalstva po naravni rasti za kontingent predšolskih otrok

V vrtec Občine Ribnica so vključeni otroci iz vseh 4 šolskih okolišev. Vrtec Ribnica je v šolskem letu 2021/2022 razpolagal z 11 oddelki v 1. starostni skupini in 15 oddelki 2. starostne skupine ter 1 vzgojnovartveno skupino. V šolskem letu 2021/22 je bilo v vrtec vključenih 483 otrok. Na čakalni listi je bilo 17 otrok za 1. starostno obdobje.⁹

Podatki o vključenosti otrok v vrtce so eden od elementov ocene potreb po kapacitetah varstva predšolskih otrok. V Sloveniji je bilo v šolskem letu 2021/22 v vrtce vključenih 81,3 % otrok v starosti 1-5 let. Od tega jih je bilo v prvem starostnem obdobju vključenih 67,7 %, v drugem 74,6 %. Delež otrok v vrtcih je v Občini Ribnica od leta 2011 porasel za 18 točk.

leto	Vključenost (%)	Slovenija	Ribnica
2010/11	Delež vključenih - skupaj	73,9	70,1
	Prvo starostno obdobje	53,7	53,9
	Drugo starostno obdobje	89,2	82,9
2021/22	Delež vključenih - skupaj	81,3	82,6
	Prvo starostno obdobje	67,7	74,6
	Drugo starostno obdobje	89,8	88,1

Tabela 10: Vključenosti otrok v vrtce v Sloveniji in občini Ribnica, vir: SURS

Na naslednjih straneh povzemamo simulacijo po naravni rasti za gibanje števila predšolskih otrok starostne skupine 0-5 let za obdobje od leta 2022 do 2045. Po izračunih bo število otrok v starosti od 0 do 5 leta v naslednjem triindvajsetletnem obdobju na ravni občine upadlo za 2,77 %. Število predšolskih otrok (669 v letu 2022) se bo do leta 2032 zmanjšalo za -132 na 535 otrok, do leta 2045 pa bo rahlo naraslo za 60 otrok na 595, vendar se pričakuje glede na leto 2022 upad števila otrok.

⁹ Vira: Seznam zavodov, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, <https://paka3.mss.edus.si/temreg3/seznam-zavodov>, stanje na dan: 15.9.2021 in Občina Ribnica

	2022 ¹⁰	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Prirast 2022-2032	Prirast 2022-2032 (%)
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica	441	444	433	428	413	407	399	387	376	366	357	-84	-19,11
Podružnična šola Dolenja vas	128	128	121	125	118	113	110	105	101	96	92	-36	-28,05
Podružnična šola Sušje	69	76	76	67	69	67	66	64	62	59	58	-11	-16,25
Podružnična šola Sv. Gregor	29	30	28	29	28	30	31	31	30	29	28	-1	-3,19
Občina Ribnica	667	678	658	649	628	616	605	587	568	551	535	-132	-19,83

	2033 ¹¹	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	Prirast 2022 - 2045	Prirast 2022 - 2045 (%)
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica	350	346	344	345	349	356	364	373	383	392	402	409	416	-25	-5,65
Podružnična šola Dolenja vas	88	85	82	80	79	79	79	80	82	84	86	89	93	-35	-27,54
Podružnična šola Sušje	56	55	55	55	55	56	56	57	58	59	59	60	60	-9	-13,01
Podružnična šola Sv. Gregor	27	26	25	25	25	25	25	25	25	25	26	26	27	-2	-8,29
Občina Ribnica	522	512	507	505	508	515	524	535	547	560	573	585	595	-72	-10,73

Tabela 11: Gibanje števila otrok v starostni skupini 0-5 let, 2022-2045, simulacija prebivalstva po naravni rasti, šolski okoliši, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

¹⁰ Podatki v stolpcih 2023-2032 so izračuni avtorjev.

¹¹ Podatki v stolpcih 2023-2045 so izračuni avtorjev.

4.2. SIMULACIJA DEMOGRAFSKEGA RAZVOJA Z UPOŠTEVANJEM SELITEV

Simulacija urbanega razvoja s selitvami je bila izvedena za obdobje od leta 2022 do 2045 za raven občine in šolskih okolišev. Simulacija s selitvami povzema vse parametre simulacije po naravni rasti, dodatno pa so določeni parametri selitev tako eksternih kot internih med posameznimi naselji. Predpostavke tega modela so naslednje. V simulaciji po naravni rasti smo ocenili zmanjšanje števila prebivalcev starostne skupine 25-65 leta za okoli -955 prebivalcev do leta 2045. To bi lahko vplivalo na eksterne priselitve v Občino Ribnico, zato lahko predpostavimo, da se bo trend priselitev nadaljeval, kar bi lahko pomenilo okoli 25 priselitev letno (to je povprečje zadnjih 11 let) v Občino Ribnico ob uvajanju določenih vzpodbud na področju demografske politike. Pri selitvah med naselji pa smo upoštevali ocene spontane individualne stanovanjske gradnje (trend iz preteklega obdobja) in pričete, načrtovane oziroma predvidene večstanovanjske gradnje v obdobju 2022-2045 (vir: Občina Ribnica).

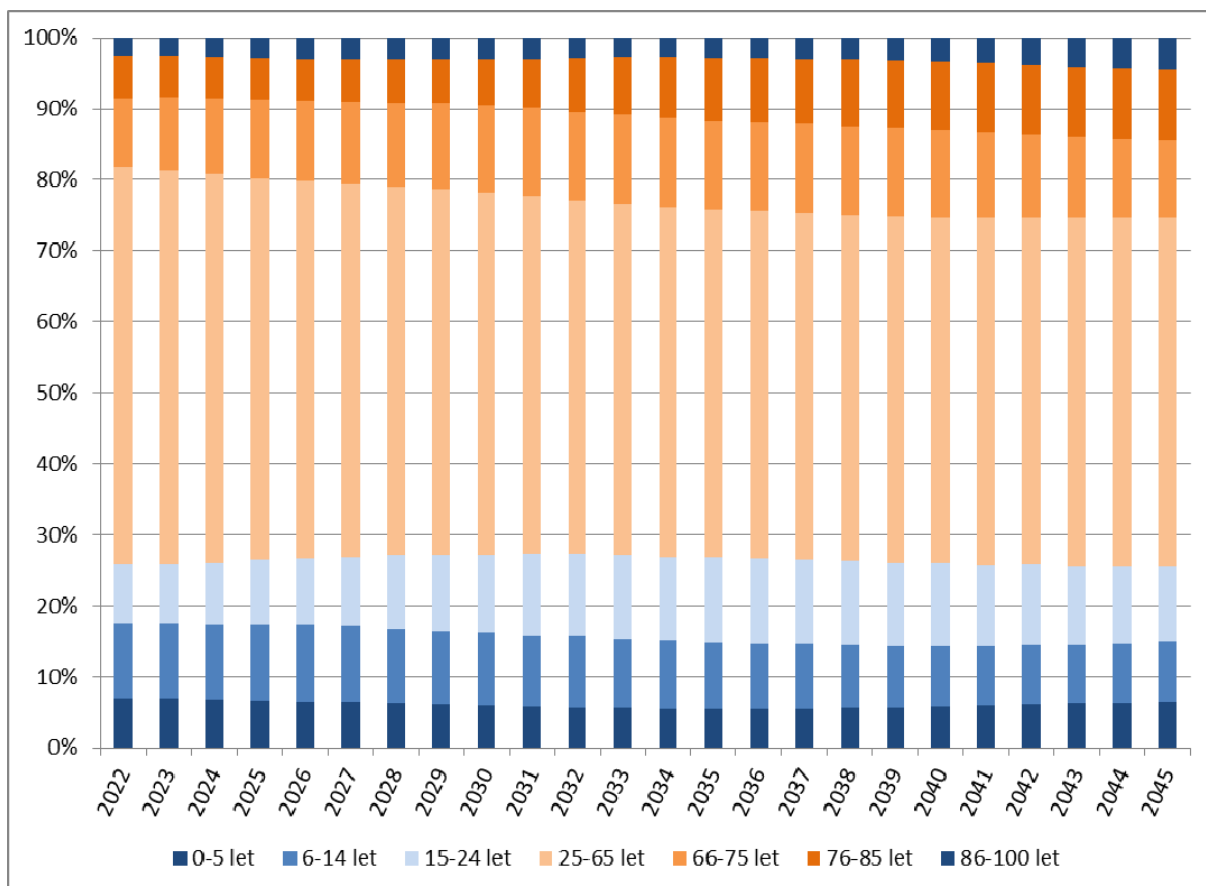
Simulacija s selitvami upošteva dva spremenjena šolska okoliša. Matična enota Osnovna šola dr. Franceta Prešerna ne vključuje Nemške vasi, Podružnična šola Dolenja vas ima dodano Nemško vas in populacijo od 1-9 razreda. Šolska okoliša podružničnih šol Sušje in Sveti Gregor ostaneta nespremenjena.

4.2.1. REZULTATI SIMULACIJE GIBANJA PREBIVALSTVA Z UPOŠTEVANJEM SELITEV ZA NIVO OBČINE

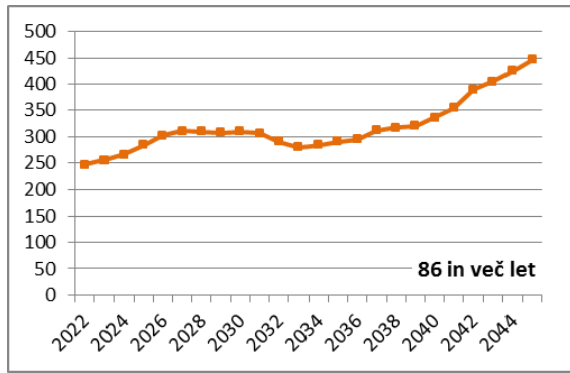
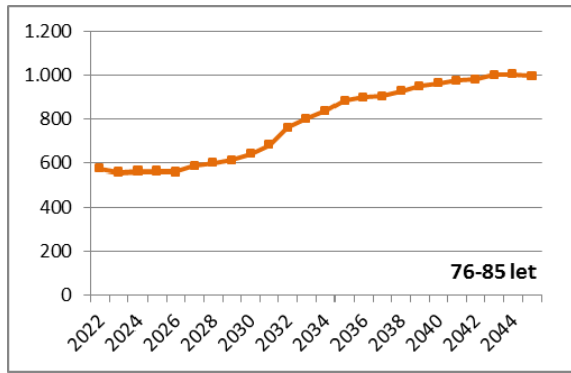
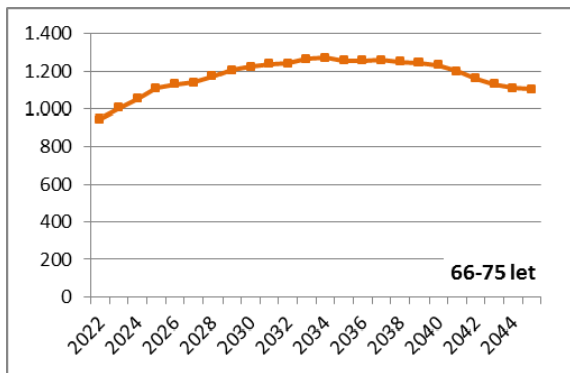
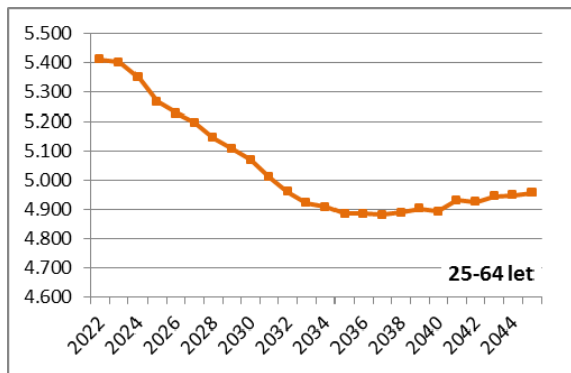
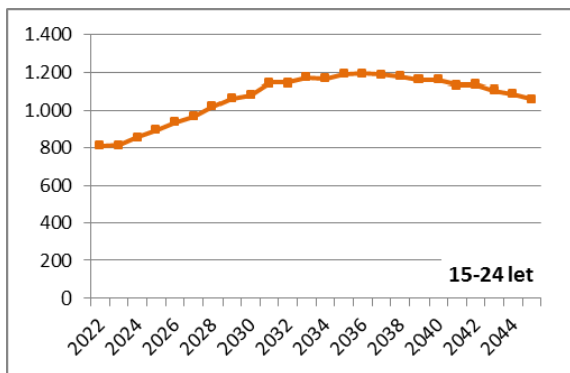
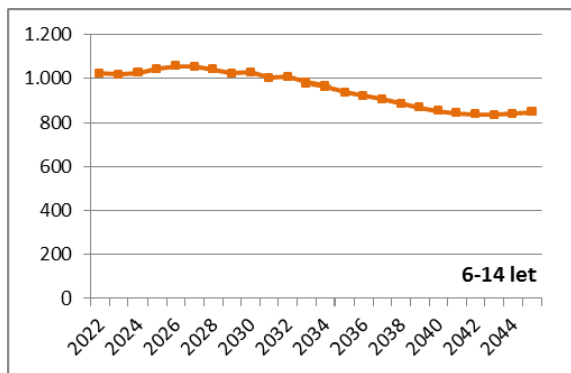
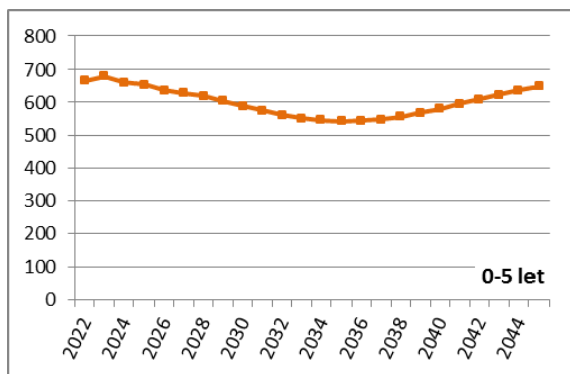
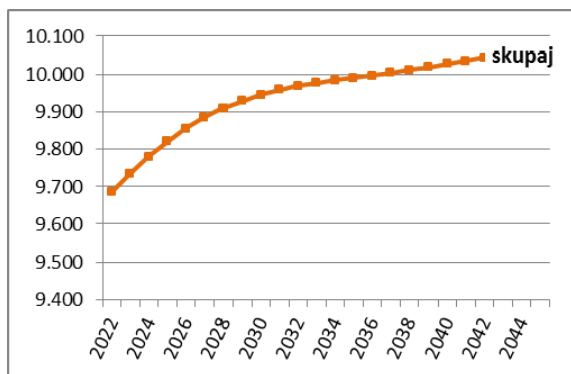
Izračuni po simulaciji z upoštevanjem selitev za raven Občine Ribnica so bolj optimistični kot po naravni rasti. Pričakuje se porast števila prebivalcev do leta 2032 za +285 in do leta 2045 za +382. Število otrok v starostni skupini od 0-5 let bo do leta 2032 upadlo za -15,78 %, do leta 2045 se bo njihovo število ponovno povečalo in bo glede na stanje 2022 njihovo le rahlo upadlo za -2,78 %. Po simulaciji bo rahlo upadlo število šoloobveznih otrok za -1,41 % do leta 2032 in za -16,80 % do leta 2045. Število delovno sposobnih prebivalcev v starostni skupini od 25-65 leta bo upadlo za malo več kot -8 % do leta 2045. Število prebivalcev nad 65 let bo do leta 2032 poraslo za 29,59 % in do leta 2045 za 44,19 %. Število starostnikov nad 86 let se bo povečalo za 81,78 %. Simulacija kaže, da se bo povečalo število prebivalcev na račun starostne skupine 15-24 let in starejših.

leto	skupaj	0-5	6-14	15-24	25-65	66-75	76-85	86 in več
2022	9.684	667	1.023	814	5.412	948	574	246
2023	9.734	680	1.019	815	5.401	1.004	559	255
2024	9.780	662	1.027	858	5.352	1.052	564	266
2025	9.820	655	1.044	897	5.268	1.109	563	284
2026	9.855	637	1.057	938	5.229	1.130	562	303
2027	9.885	628	1.055	969	5.197	1.140	585	310
2028	9.909	620	1.041	1.022	5.146	1.172	599	309
2029	9.929	605	1.024	1.065	5.109	1.207	611	307
2030	9.946	589	1.029	1.083	5.071	1.224	641	309
2031	9.959	575	1.003	1.145	5.011	1.239	680	307
2032	9.969	562	1.009	1.147	4.960	1.241	760	290
2033	9.977	552	982	1.173	4.923	1.267	802	279
2034	9.985	545	967	1.167	4.910	1.273	839	284
2035	9.991	542	941	1.192	4.885	1.257	884	290
2036	9.997	543	925	1.193	4.885	1.257	899	295
2037	10.004	548	910	1.187	4.881	1.260	905	312
2038	10.012	557	890	1.178	4.890	1.252	928	317
2039	10.020	568	873	1.160	4.903	1.244	952	321
2040	10.028	581	857	1.162	4.893	1.234	965	336
2041	10.036	595	846	1.133	4.931	1.199	976	355
2042	10.044	609	840	1.136	4.925	1.160	983	390
2043	10.053	623	839	1.107	4.945	1.131	1.002	405
2044	10.060	636	843	1.089	4.950	1.110	1.006	426
2045	10.066	648	851	1.061	4.956	1.105	997	447
Prirast 2022-2032	285	-105	-14	333	-452	293	186	44
Prirast 2022-2045	382	-19	-172	247	-456	157	423	201

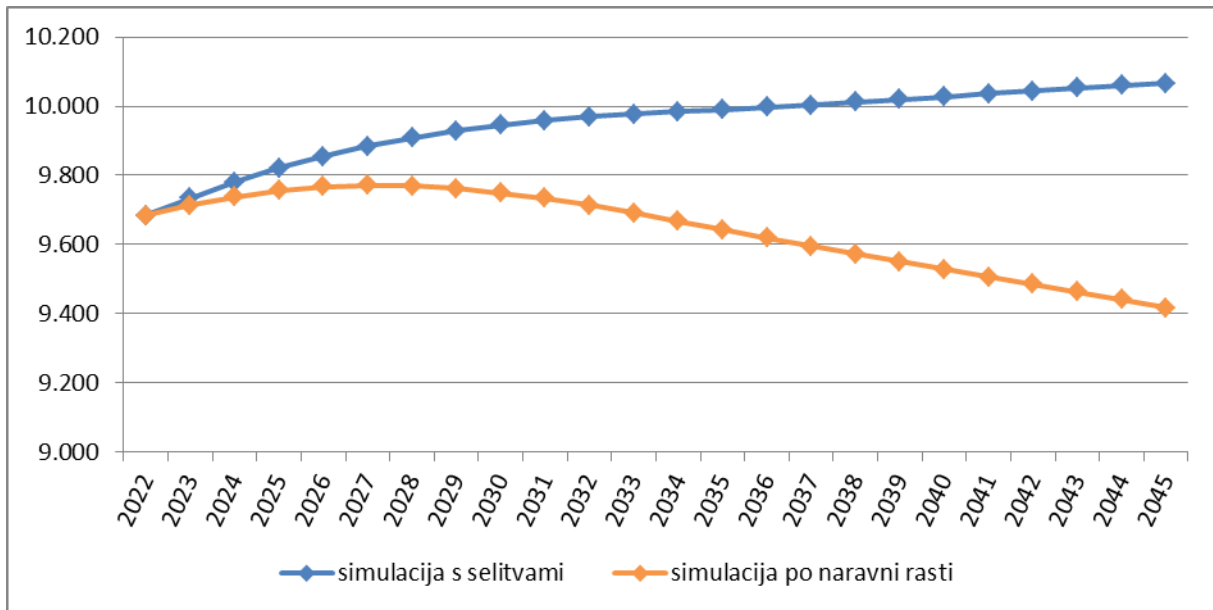
Tabela 12: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija z upoštevanjem selitev, občina, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

Graf 12: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija prebivalstva z upoštevanjem selitev, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

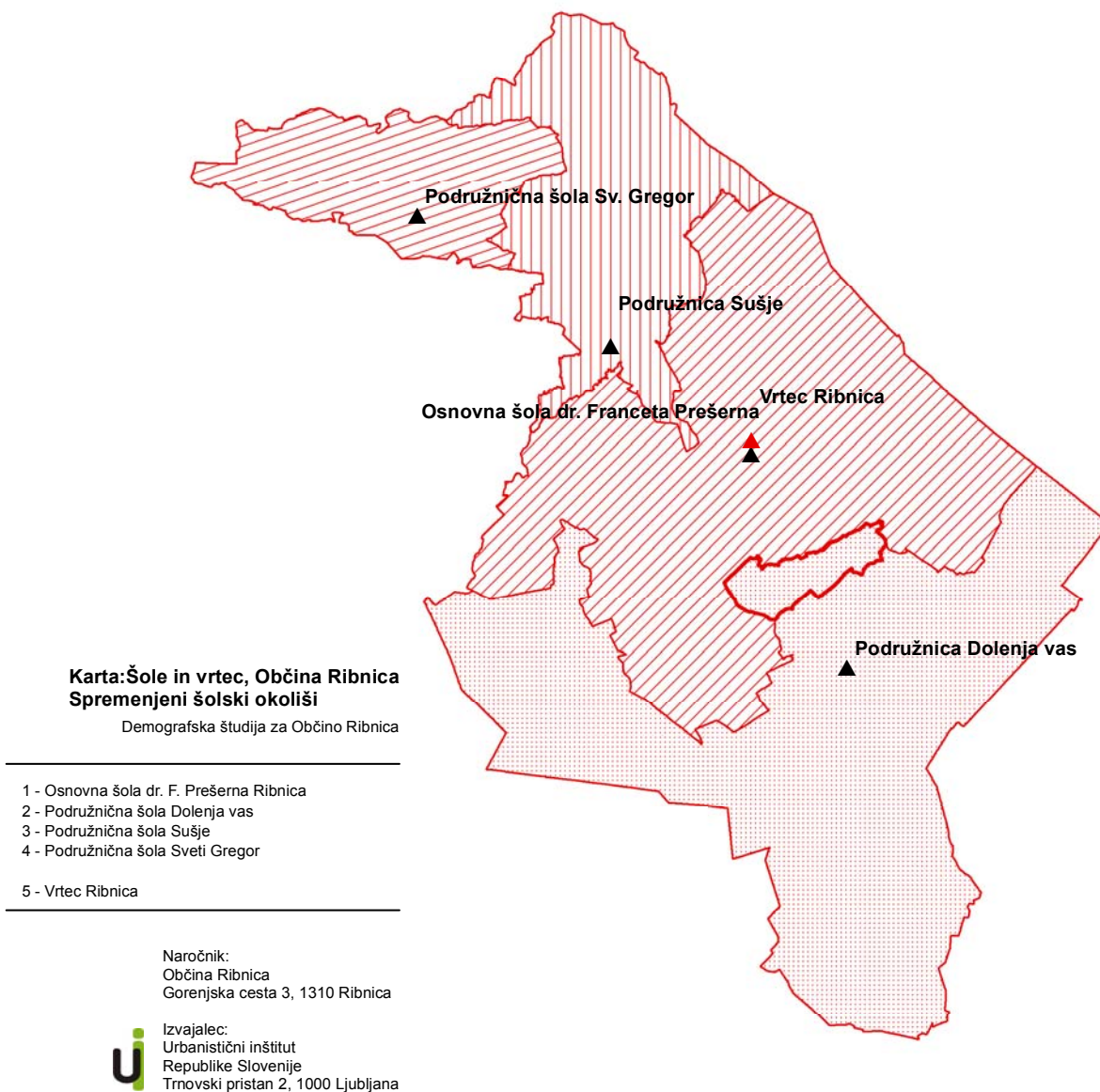
Graf 13: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija prebivalstva z upoštevanjem selitev, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

Graf 14: Gibanje števila prebivalstva, 2022-2045, simulacija prebivalstva po naravni rasti in z upoštevanjem selitev, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

4.2.2. REZULTATI SIMULACIJE GIBANJA PREBIVALSTVA Z UPOŠTEVANJEM SELITEV ZA NIVO ŠOLSkih OKOLIŠEV

Simulacija gibanja prebivalstva po naravni rasti je bila izdelana za 4 šolske okoliše Občine Ribnica: OŠ dr. F. Prešerna Ribnica (spremenjena varianta), Podružnična šola Dolenja vas (spremenjena varianta), Podružnična šola Sušje in Podružnična šola Sveti Gregor. Simulacija je bila izdelana po starostnih skupinah 0-5 let, 6-14 let, 15-24 let, 25-64 let, 65-75 let, 76-85 let in 86 in več let.

Izračuni simulacije z upoštevanjem selitev kažejo na porast števila prebivalcev v vseh šolskih okoliših. Število otrok do 5 leta bo poraslo v OŠ dr. F. Prešerna Ribnica in rahlo upadlo v ostalih šolskih okoliših, v okolišu Podružnični šoli Dolenja vas -10,44 %, v okolišu Podružnične šole Sušje -8,18 %, Sveti Gregor (-0,25 %). Število otrok v starostni skupini 6-14 let bo poraslo do leta 2032 v Podružnični šoli Sušje in Sveti Gregor, drugje bo upadlo. Če pogledamo ostale starostne skupine, kažejo rezultati na porast števila mladih od 15-24 leta in starejših od 65 let v vseh treh starostnih skupinah. Najvišji porast starejših se pričakuje v šolskem okolišu Podružnične šole Dolenja vas (+72,50 %).

šolski okoliš	leto	skupaj	0-5	6-14	15-24	25-65	66-75	76-85	86 in več
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica	2022	6.239	426	698	526	3.392	628	385	184
	2032	6.431	369	644	784	3.200	733	503	197
	2045	6.472	428	569	678	3.216	712	594	276
	Prirast 2020-2032	192	-57	-54	258	-192	105	118	13
	Prirast 2020-2045	233	2	-129	152	-176	84	209	92
Podružnična šola Dolenja vas	2022	2.013	143	189	163	1.188	192	107	31
	2032	2.077	106	208	218	1.035	304	154	53
	2045	2.120	128	156	220	1.047	224	243	102
	Prirast 2020-2032	64	-37	19	55	-153	112	47	22
	Prirast 2020-2045	107	-15	-33	57	-141	32	136	71
Podružnična šola Sušje	2022	986	69	95	86	569	84	58	25
	2032	1.001	58	109	101	485	149	68	30
	2045	1.004	63	87	112	469	109	113	50
	Prirast 2020-2032	15	-11	14	15	-84	65	10	5
	Prirast 2020-2045	18	-6	-8	26	-100	25	55	25
Podružnična šola Sveti Gregor	2022	446	29	41	39	263	44	24	6
	2032	461	28	47	45	240	55	35	11
	2045	470	29	40	50	224	60	48	19
	Prirast 2020-2032	15	-1	6	6	-23	11	11	5
	Prirast 2020-2045	24	0	-1	11	-39	16	24	13

Tabela 13: Gibanje števila prebivalstva po starostnih skupinah, 2022-2045, simulacija z upoštevanjem selitev, šolski okoliši, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

4.2.3. REZULTATI SIMULACIJE GIBANJA PREBIVALSTVA Z UPOŠTEVANJEM SELITEV ZA KONTINGENT ŠOLOOBVEZNIH OTROK

Izračuni simulacije demografskega razvoja z upoštevanjem selitev kažejo, da bo do leta 2032 število otrok v starosti od 6 do 14 leta rahlo upadlo za -1,41 %, do leta 2045 pa za -16,8 %. Število šoloobveznih otrok (1.023 v letu 2022) bo do leta 2032 upadlo na 1.009 (indeks 0,98) in do leta 2045 na 851 otrok (indeks 0,83).

šolski okoliš / leta	2022			2032	2045	Sokol 2022 ¹²	MIZŠ register 2021/2022 ¹³
	6 - 14	6 - 10 (11)	10 (11) -14	6 - 14	6 - 14		
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica v.2	698	398	300	644	569	764	824
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica v.2	698	398	361	644	569	764	824
PŠ Dolenja vas v.2	189	117	72	189	208	98	92
PŠ Sušje	95	57	38	109	87	58	46
PŠ Sveti Gregor	41	18	23	47	40	18	13
Občina Ribnica	1.023	590	433	1.009	851	1.058	

Tabela 14: Število otrok od 6-14 leta, simulacija z upoštevanjem selitev 2022-2045, stanje evidence MIZŠ, SOKOL, Občina Ribnica

¹² Vir: SOKOL, aplikacija za pregled šolskih okolišev, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, stanje junij 2022

¹³ Vir: Seznam zavodov, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, <https://paka3.mss.edus.si/temreg3/seznam-zavodov>, stanje na dan: 15.9.2021

	Vpis 2021/ 2022 ¹⁴	2022 ¹⁵	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Prirast 2022 - 2032	Prirast 2022 - 2032 (%)
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica v.2	824	698	697	692	693	696	695	686	669	665	643	644	-54	-7,67
Podružnična šola Dolenja vas v.2	92	189	194	202	206	214	216	213	214	220	210	208	19	10,03
Podružnična šola Sušje	46	95	87	91	103	102	99	102	100	102	104	109	14	15,23
Podružnična šola Sv. Gregor	13	41	41	42	42	45	44	40	41	41	45	47	6	13,77
Občina Ribnica		1.023	1.019	1.027	1.044	1.057	1.055	1.041	1.024	1.029	1.003	1.009	-14	-1,41

	2033 ¹⁶	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	Prirast 2022 - 2045	Prirast 2022 - 2045 (%)
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica v.2	630	623	605	600	590	579	570	563	558	556	558	562	569	-129	-18,6
Podružnična šola Dolenja vas v.2	200	201	192	183	179	173	168	163	159	156	155	154	156	-33	-17,7
Podružnična šola Sušje	109	98	100	97	95	92	90	88	87	86	86	86	87	-8	-8,27
Podružnična šola Sv. Gregor	44	45	44	45	46	45	44	43	42	41	40	40	40	-1	-2,78
Občina Ribnica	982	967	941	925	910	890	873	857	846	840	839	843	851	-172	-16,8

Tabela 15: Gibanje števila šoloobveznih otrok 6-14 let, 2022-2045, simulacija prebivalstva z upoštevanjem selitev, šolski okoliši, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

¹⁴ Vir podatkov za stolpec število otrok vpisanih v letu 2021/2022: Podatki o populaciji otrok za šolski okoliš, SOKOL, Pregled demografskih podatkov po šolskih okoliših, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, dostopno na: <https://paka3.mss.edus.si/RS.MSS.SOKOL-ViewController-context-root/faces/SchoolSearch>

¹⁵ Podatki v stolpcih 2023-2032 so izračuni avtorjev.

¹⁶ Podatki v stolpcih 2023-2045 so izračuni avtorjev.

4.2.4. REZULTATI SIMULACIJE GIBANJA PREBIVALSTVA Z UPOŠTEVANJEM SELITEV ZA KONTINGENT PREDŠOLSKIH OTROK

Na naslednjih straneh povzemamo simulacijo z upoštevanjem selitev za gibanje števila predšolskih otrok starostne skupine 0-5 let za obdobje od leta 2022 do 2045. Po izračunih bo število otrok v starosti od 0 do 5 leta v naslednjem triindvajsetletnem obdobju na ravni občine upadlo za -2,78 %. Število predšolskih otrok (667 v letu 2022) se bo do leta 2032 zmanjšalo za -105 na 562 otrok, do leta 2045 pa bo naraslo za 87 otrok na 648, vendar bo glede na leto 2022 upad za 19 otrok.

	2022 ¹⁷	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Prirast 2022-2032	Prirast 2022-2032 (%)
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica v.2	426	432	422	420	407	406	399	391	383	376	369	-57	-13
Podružnična šola Dolenja vas v.2	143	142	136	139	132	126	123	119	114	110	106	-37	-26
Podružnična šola Sušje	69	76	76	66	69	67	66	64	62	60	58	-11	-16
Podružnična šola Sv. Gregor	29	30	28	29	28	30	32	31	30	29	28	-1	-1,9
Občina Ribnica	667	680	662	655	637	628	620	605	589	575	562	-105	15,78

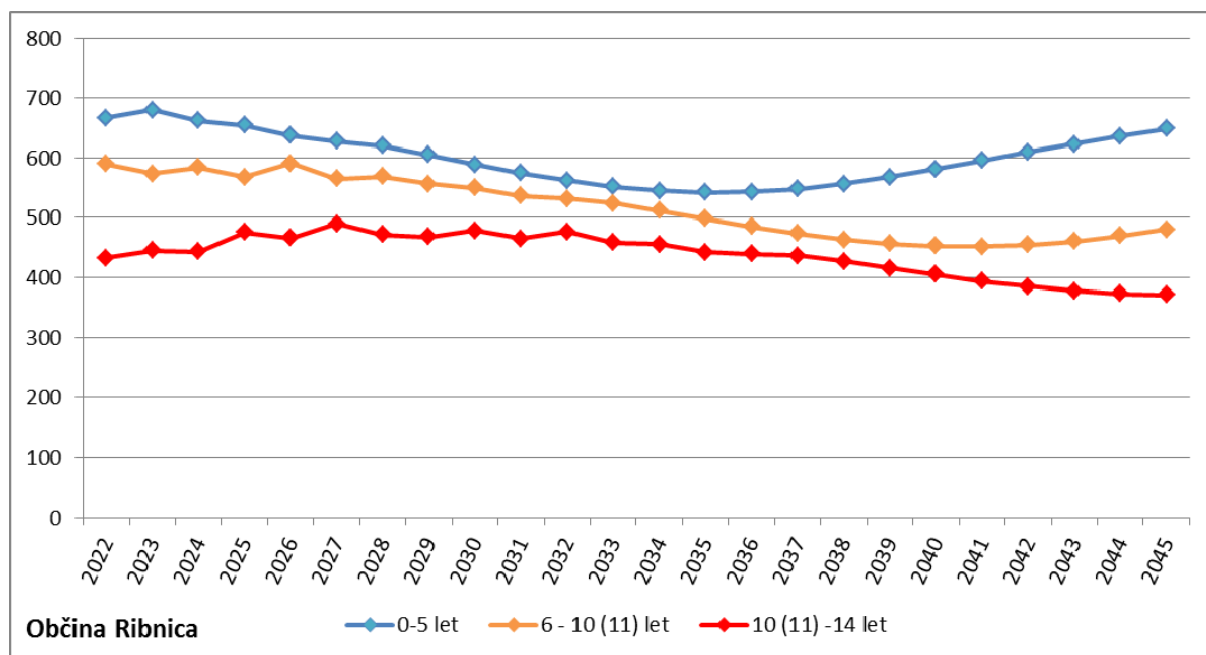
	2033 ¹⁸	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	Prirast 2022 - 2045	Prirast 2022 - 2045 (%)
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica v.2	365	363	362	365	369	375	383	391	400	408	416	422	428	2	0,5
Podružnična šola Dolenja vas v.2	102	99	98	97	97	99	101	104	108	113	118	123	128	-15	-10
Podružnična šola Sušje	57	56	56	56	56	57	58	59	60	61	62	63	63	-6	-8
Podružnična šola Sv. Gregor	28	27	26	26	26	26	26	26	27	27	28	28	29	0	-0
Občina Ribnica	552	545	542	543	548	557	568	581	595	609	623	636	648	-19	-3

Tabela 16: Gibanje števila otrok v starostni skupini 0-5 let, 2022-2045, simulacija prebivalstva simulacija z upoštevanjem selitev, šolski okoliši, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

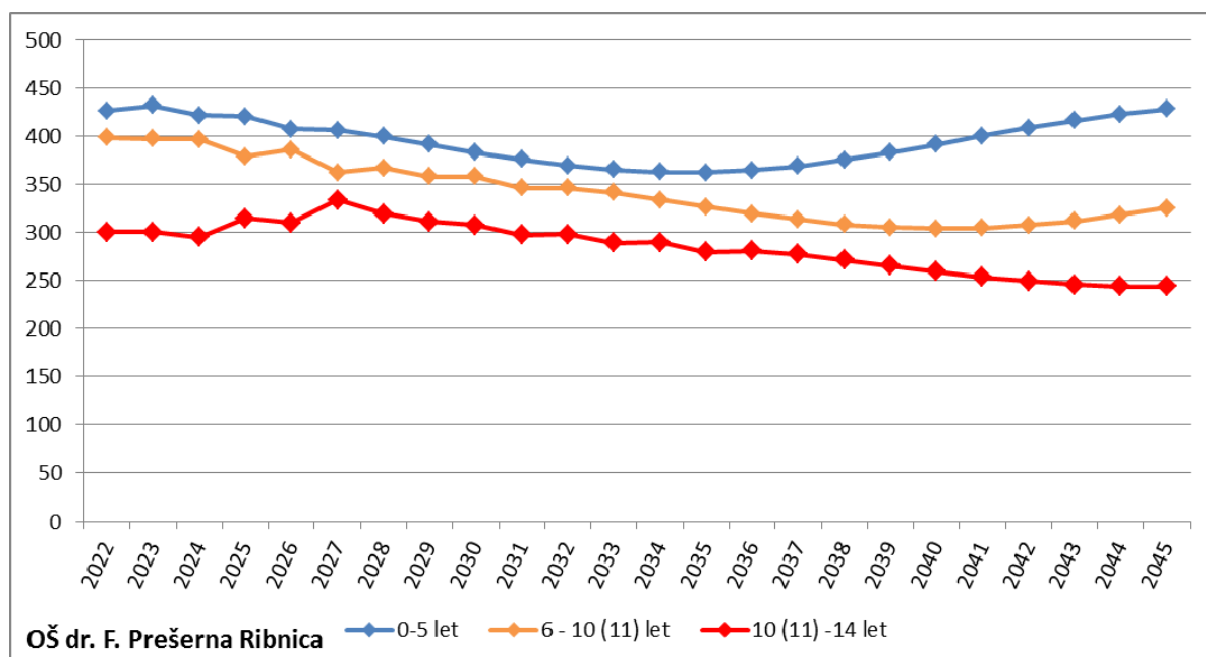
¹⁷ Podatki v stolpcih 2023-2032 so izračuni avtorjev.

¹⁸ Podatki v stolpcih 2023-2045 so izračuni avtorjev.

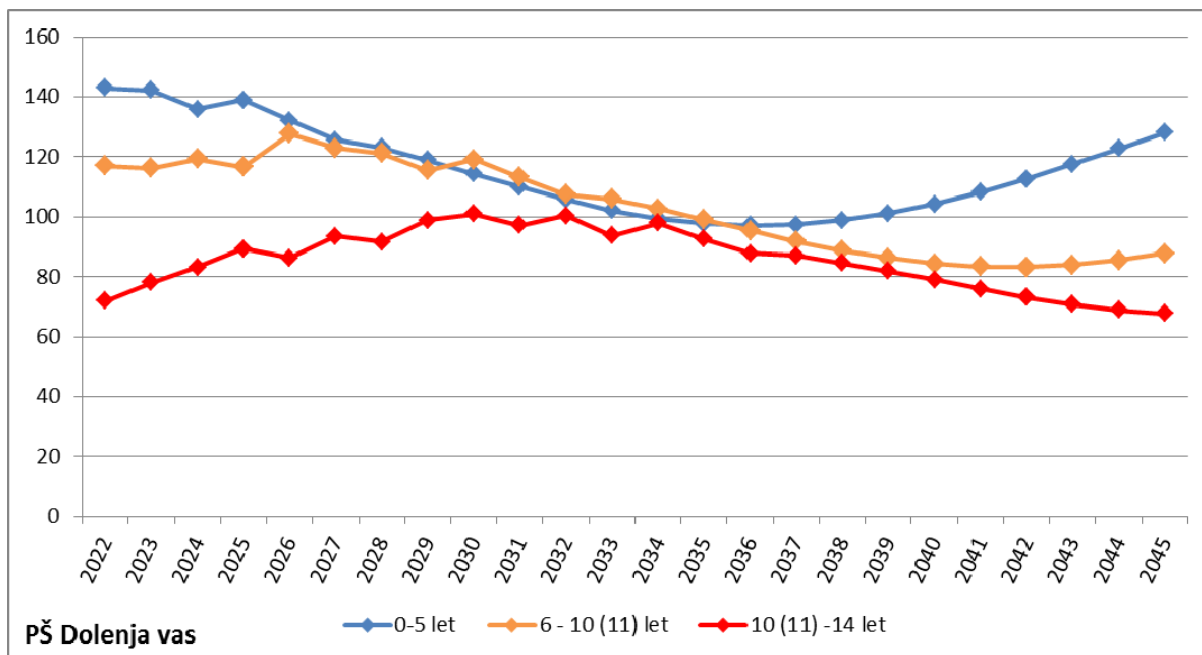
5. PRIMERJAVA GIBANJA PREBIVALCEV STAROSTNE SKUPINE 0-14 LET

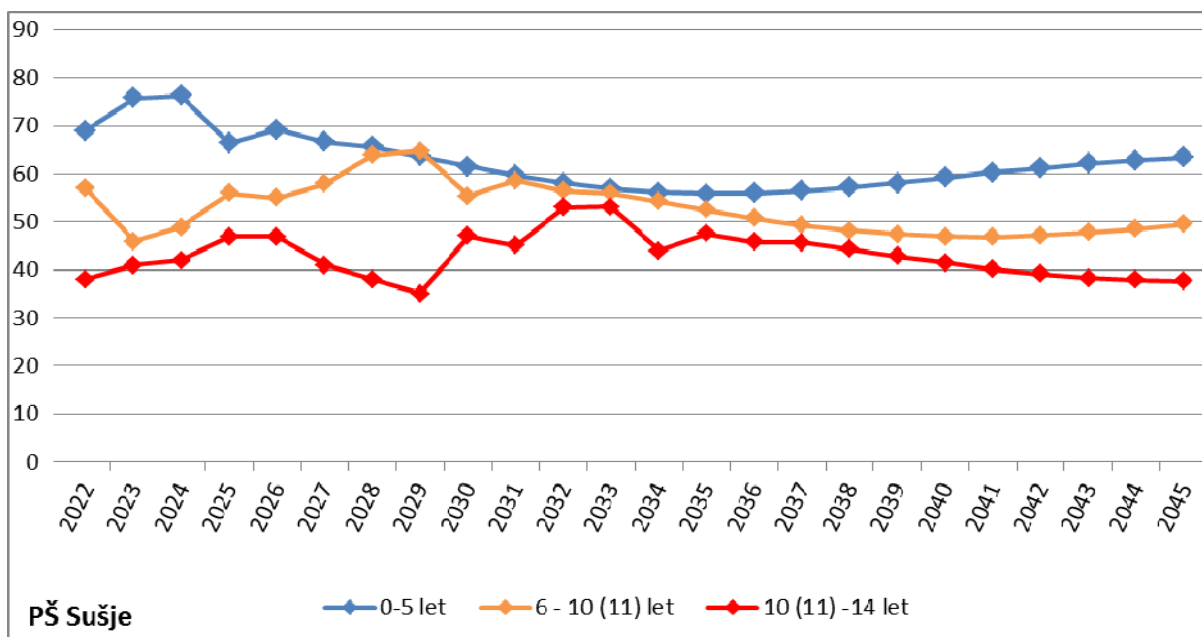
Graf 15: Gibanje prebivalcev starostne skupine 0-14 let 2022 - 2045, simulacija prebivalstva z upoštevanjem selitev, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

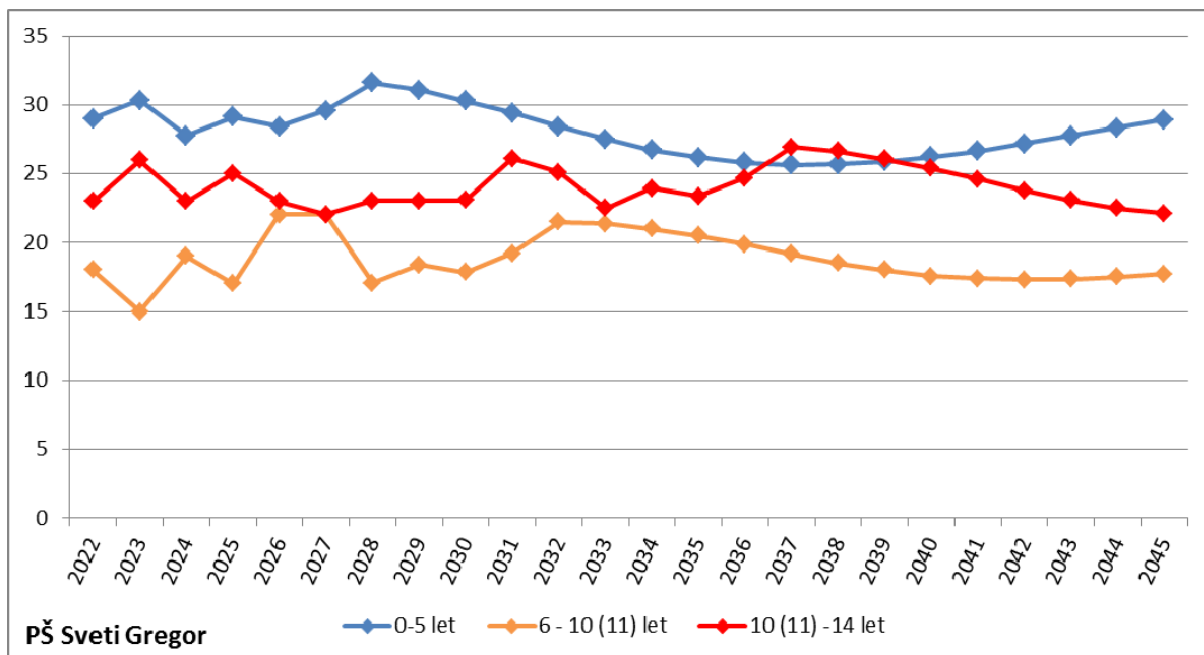
Graf 16: Gibanje prebivalcev starostne skupine 0-14 let 2022 - 2045, simulacija prebivalstva z upoštevanjem selitev, šolski okoliš dr. France Prešeren, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

Graf 17: Gibanje prebivalcev starostne skupine 0-14 let 2022 - 2045, simulacija prebivalstva z upoštevanjem selitev, šolski okoliš Podružnična šola Dolenja vas, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

Graf 18: Gibanje prebivalcev starostne skupine 0-14 let 2022 - 2045, simulacija prebivalstva z upoštevanjem selitev, šolski okoliš Podružnična šola Sušje, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

Graf 19: Gibanje prebivalcev starostne skupine 0-14 let 2022 - 2045, simulacija prebivalstva simulacija z upoštevanjem selitev, šolski okoliš Podružnična šola Sv. Gregor, Občina Ribnica, vir: izračuni avtorjev

6. ZAKLJUČKI

1. **V obdobju 2011-2022** je bila demografska slika Občine Ribnica ugodna. Število prebivalcev se je povečalo za 351 prebivalca. Naravni prirast je bil od leta 2013 do 2019 pozitiven, v letu 2020 in 2021 negativen. Tudi selitveni prirast je bil pozitiven, skupno 245 prebivalcev. Selitveni prirast med občinami je bil negativen (-212), s tujino je bil pozitiven (+366).

V občini se je **starostna struktura prebivalstva** od leta 2011 vsaj rahlo spremenila v vseh starostnih skupinah. Najvišji porast števila prebivalcev se beleži v starostni skupini od 60 do 69 let, kjer se je delež te skupine povečal za 77,18 % in prebivalcev nad 85 let, katerih delež se je povečal za več kot 150 %. Največji upad števila prebivalcev od leta 2011 do 2022 je v starostni skupini od 20 do 24 leta (-39,40 %) in mladih od 15-19 leta (-33,92 %).

V letu 2022 je bilo v Občini Ribnica 3.718 **delovno aktivnega prebivalstva**, od tega 3.256 zaposlenih in 462 samozaposlenih oseb. Delež zaposlenih se je od leta 2011 povečal, upadel pa je delež kmetov iz 200 v letu 2011 na 82 v letu 2022. V Občini Ribnica je bilo v letu 2021 stopnja delovne aktivnosti 54,8 in se je od leta 2011 dvignila za 6 točk. Stopnja registrirane brezposelnosti je v januarju 2022 znašala 4,7. V letu 2021 se je 2.204 prebivalcev Občine Ribnica dnevno vozilo na delo v 77 občin. Največ dnevnik migracij je bilo v Ljubljano (1.163), Kočevje (296), Sodražico (110) in Grosuplje (83). Dnevno se je v Občino Ribnica na delo vozilo 1.528 prebivalcev, največ iz Kočevja (622), Sodražice (251) in Loškega Potoka (133)

V letu 2021 je bilo v Občini Ribnica 3.418 **stanovanj** s povprečno uporabno površino 96,8 m², od tega 82,53 % naseljenih stanovanj. Prevladujejo stanovanja, v katerih prebivajo lastniki (86,61 %). V stanovanju so v povprečju živele 3,3 osebe, povprečna uporabna površina na stanovalca pa je bila 30,2 m².

2. **Simulacija demografskega razvoja Občine Ribnica** je bila izvedena za prostorsko raven občine in po šolskih okoliših za obdobje 2022 do 2045. Izdelani sta bili 2 varianti: simulacija po naravni rasti in simulacija s selitvami, ki poleg naravne rasti upošteva tudi potencialne interne in eksterne selitve.

Na osnovi simulacijskega modela po naravni rasti predvidevamo, da se bo demografska slika naravne rasti deloma poslabšala. V Občini Ribnica se bo postopoma število rojstev zmanjševalo, obenem pa povečevalo število smrti. Izračuni kažejo, da bi se

do leta 2032 število prebivalcev povečalo za 29 in do leta 2045 zmanjšalo za -268 od 9.684 v letu 2022 na 9.416.

Simulacija demografskega urbanega razvoja Občine Ribnica s selitvami je bila izvedena za obdobje od leta 2022 do 2045 za nivo občino in šolskih okolišev. Simulacija s selitvami povzema vse parametre simulacije po naravni rasti, dodatno pa so določeni parametri selitev tako eksternih kot internih med posameznimi naselji. Predpostavke tega modela so naslednje. V simulaciji po naravni rasti smo ocenili zmanjšanje števila prebivalcev starostne skupine 25-65 let za okoli -955 prebivalcev do leta 2045. To bi lahko vplivalo na eksterne priselitve v Občino Ribnico, zato lahko predpostavimo, da se bo trend priselitev nadaljeval, kar bi lahko pomenilo okoli 25 priselitev letno (to je povprečje zadnjih 11 let) v Občino Ribnico ob uvajanju določenih vzpodbud na področju demografske politike. Pri selitvah med naselji pa smo upoštevali ocene spontane individualne stanovanjske gradnje (trend iz preteklega obdobja) in pričete, načrtovane oziroma predvidene večstanovanjske gradnje v obdobju 2022-2045.

Simulacija s selitvami upošteva tudi dva spremenjena šolska okoliša. Matična enota Osnovna šola dr. Franceta Prešerna ne vključuje Nemške vasi, Podružnična šola Dolenja vas ima dodano Nemško vas in populacijo od 1-9 razreda. Šolska okoliša podružničnih šol Sušje in Sveti Gregor ostaneta nespremenjena.

Izračuni po simulaciji z upoštevanjem selitev za raven **Občine Ribnica** so bolj optimistični kot po naravni rasti. Pričakuje se porast števila prebivalcev do leta 2032 za +285 in do leta 2045 za +382. Število otrok v starostni skupini od 0-5 let bo do leta 2032 upadlo za -15,78 %, do leta 2045 se bo njihovo število ponovno povečalo in bo glede na stanje 2022 njihovo le rahlo upadlo za -2,78 %. Po simulaciji bo rahlo upadlo število šoloobveznih otrok za -1,41 % do leta 2032 in za -16,80 % do leta 2045. Število delovno sposobnih prebivalcev v starostni skupini od 25-65 let bo do leta 2045 upadlo za malo več kot -8 %. Število prebivalcev nad 65 let bo do leta 2032 poraslo za 29,59 % in do leta 2045 za 44,19 %. Število starostnikov nad 86 let se bo povečalo za 81,78 %. Simulacija kaže, da se bo povečalo število prebivalcev na račun starostne skupine 15-24 let in starejših.

Pregled izračunov za raven **šolskih okolišev** kaže na porast števila prebivalcev v vseh okoliših. Število otrok do 5 leta bo poraslo v OŠ dr. F. Prešerna Ribnica in rahlo upadlo v ostalih šolskih okoliših. Število otrok v starostni skupini 6-14 let bo poraslo do leta 2032 v Podružnični šoli Sušje in Sveti Gregor, drugje bo upadlo. Če pogledamo ostale starostne skupine, kažejo rezultati na porast števila mladih od 15-24 leta in starejših od 65 let v vseh treh starostnih skupinah. Najvišji porast starejših od 65 let se pričakuje v šolskem okolišu Podružnične šole Dolenja vas (+72,50 %).

Izračuni simulacije demografskega razvoja z upoštevanjem selitev za populacijo **šoloobveznih otrok starostne skupine 6-14 let** kažejo, da bo do leta 2032 število otrok v starosti od 6 do 14 leta rahlo upadlo za -1,41 %, do leta 2045 pa za -16,8 %. Število

šoloobveznih otrok (1.023 v letu 2022) bo do leta 2032 upadlo na 1.009 (indeks 0,98) in do leta 2045 na 851 otrok (indeks 0,83).

Izračuni simulacije demografskega razvoja z upoštevanjem selitev za populacijo **predšolskih otrok starostne skupine 0-5 let** za obdobje od leta 2022 do 2045 kažejo, da bo število otrok v starosti od 0 do 5 leta v naslednjem triindvajsetletnem obdobju na ravni občine upadlo za -2,78 %. Število predšolskih otrok (667 v letu 2022) se bo do leta 2032 zmanjšalo za -105 na 562 otrok, do leta 2045 pa bo naraslo za 87 otrok na 648, tako bo glede na leto 2022 upad zgolj za 19 otrok.

3. Simulacije kažejo, da bo ključna dominantna bodočega demografskega razvoja **staranje prebivalstva**. V občini se po varianti simulacije s selitvami pričakuje porast starejših prebivalcev nad 65 let za 81,78 %. V Sloveniji in Ribnici razmere sicer še niso alarmantne kot v ostalih zahodnoevropskih državah, vendar rezultati simulacij kažejo, da se bo morala občina v prihodnjih desetletjih soočiti s posledicami demografskih sprememb, ki jih prinašajo zmanjševanje števila rojstev, podaljševanje življenjske dobe in upadanje števila prebivalcev. Staranje prebivalstva konkretno pomeni soočanje z zagotavljanjem oskrbe za starejše. V povprečju 12 % starostnikov nad 65 let ne zmore več v celoti poskrbeti za svoje vsakodnevne potrebe. 25 % starostnikov nad 65 let potrebuje občasno pomoč pri vsakodnevni življenjskih opravilih in 30 % starostnikov v starostni skupini med 70 in 80 letom potrebuje stalno pomoč pri vsakodnevni življenjskih opravilih. V starostni skupini nad 80 let okoli 5 % oseb potrebuje celodnevno oskrbo in varstvo v domovih za starejše. Problemi posledic demografskih sprememb so na splošno upadanje ali stagnacija števila otrok in povečanje števila starejših prebivalcev, pomembna posledica pa je tudi upad števila delovno sposobnih ljudi, katerih dohodki so vir (posredno ali neposredno) občinskega proračuna. Z vidika občine je pomembno zavedanje, da trendi staranja narekujejo usklajevanje razmerja med izdatki in pospešitev vlaganja javnih sredstev v razvoj patronažnega varstva, celostne oskrbe na domu, sofinanciranja oskrbe.

7. LITERATURA IN VIRI

Caldeira st al. (2021). Territorial Impact Assessment: Demographic Change. Brussels, 30 January 2021, SEDEC Commission

English Housing Survey: Floor Space in English Homes: main report, London: Ministry of Housing, Communities and Local Government, 2018

Nagode, M. et al.: Izvajanje pomoči na domu: analiza stanja v letu 2017: končno poročilo, Ljubljana: Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo

Poročilo Komisije evropskemu parlamentu, svetu, evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in odboru regij o vplivu demografskih sprememb, Bruselj, 17.6.2021 COM(2021) 241 final

Poročilo o razvoju 2021, Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, 2021

Urbanistični inštitut Republike Slovenije, udeleženec delavnice: Zakrajšek F. Poročilo Komisije evropskemu parlamentu, svetu, evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in odboru regij o vplivu demografskih sprememb, Bruselj, 17.6.2021 COM(2021) 241 final

Vodeb, V., Zakrajšek, F.: Celovita demografska analiza s projekcijami za območje občine Ormož, 2021, naročnik: Občina Ormož, Ljubljana : Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 2021

Vodeb, V., Zakrajšek, F.: Demografska študija Mestne občine Koper za potrebe prostorskega načrtovanja, 2019, naročnik: Mestna občina Koper, Ljubljana : Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 2019

Vodeb, V., Zakrajšek, F.: Demografska študija za potrebe urejanja prostora in ostalih potreb Občine Piran, 2021 v delu, naročnik: Občina Piran, Ljubljana : Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 2021

Vodeb, V., Zakrajšek, F.: Demografska študija za potrebe urejanja prostora in ostalih potreb Občine Izola, 2021, naročnik: Občina Izola, Ljubljana : Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 2021

Vodeb, V., Zakrajšek, F.: Demografske projekcije po spolu in starosti po naravni rasti za območje štirih občin škofjeloškega območja: Škofja Loka, Gorenja vas – Poljane, Železniki in Žiri, 2017, naročnik: Občina Škofja Loka, Ljubljana : Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 2017

Vodeb, V., Zakrajšek, F.: Prostorska simulacija demografskega razvoja Občine Domžale, 2017, naročnik: Občina Domžale, Ljubljana : Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 2017

Vodeb, V., Zakrajšek, F.: Analiza demografskega razvoja v Občini Kamnik in s tem povezan vpliv na kapacitete v vrtcih in šolah za obdobje 2022-2045, naročnik: Občina Kamnik, Ljubljana : Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 2022

Zakrajšek, F., Vodeb, V.: Razvoj in implementacija regionalnega simulacijskega modela za ljubljansko urbano regijo: regionalni simulacijski model. Ljubljana: Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 2002

Zakrajšek, F., Vodeb, V.: New innovative tools to manage the overdimensioned public infrastructure (public housing, roads) and thereby reduce infrastructure maintenance costs, project ADAPT2DC, O 4.3.6. Ljubljana: Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia, 2015

Zakrajšek, F., Vodeb, V.: Aplikacija o stanju prostora iz zunanjih baz in izpisa za upravna potrdila in informiranje javnosti na Mestni občini Ljubljana. Ljubljana : Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 2017

Podatki o populaciji otrok za šolski okoliš, SOKOL, Pregled demografskih podatkov po šolskih okoliših, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, dostopno na: <https://paka3.mss.edus.si/RS.MSS.SOKOL-ViewController-context-root/faces/SchoolSearch>

Stanje kapacitet v javnih in zasebnih vrtcih z enotami, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport 2021/2022, dostopno na: Evidenca vzgojno-izobraževalnih zavodov in vzgojno-izobraževalnih programov, dostopno na: <https://paka3.mss.edus.si/temreg3/vrtci>

SiSTAT: Statistični urad Republike Slovenije, dostopno na: <https://pxweb.stat.si/SiStat/sl>

PRILOGA 1: Definicije uporabljenih terminov¹⁹

Aktivno prebivalstvo sestavljajo delovno aktivni prebivalci in brezposelne osebe skupaj.

Neaktivno prebivalstvo so osebe, stare 15 in več, ki niso razvrščene med delovno aktivno prebivalstvo ali brezposelne osebe.

Brezposelne osebe so osebe, ki v zadnjem tednu pred izvajanjem raziskovanja:

- Niso delale (niso bile zaposlene ali samozaposlene in niso opravile nikakršnega dela za plačilo), vendar
- aktivno iščejo delo (v zadnjih štirih tednih so se zglasile na zavodu za zaposlovanje, poslale prošnjo za zaposlitev ipd.) in
- so takoj (v naslednjih dveh tednih) pripravljene sprejeti delo.
- med brezposelne osebe štejemo tudi tiste, ki so že našle delo, vendar ga bodo začele opravljati po izvedbi raziskovanja.

Celotna stopnja rodnosti je povprečno število živorojenih otrok na eno žensko v rodni dobi (15–49) v koledarskem. Izračunamo jo tako, da seštejemo vse vrednosti starostnospecifičnih stopenj splošne rodnosti v koledarskem.

Državljanstvo pomeni stalno pravno razmerje določene osebe do države, ki posamezniku priznava poseben pravni status.

Indeks staranja je razmerje med starim (stari 65 ali več) in mladim prebivalstvom (stari od 0 do 14), pomnoženo s 100. Čim nižji je indeks starosti tem ugodnejša je starostna sestava prebivalstva. Najugodnejši indeks starosti je med 40 do 50.

Izobrazba je najvišja dosežena javno veljavna izobrazba, ki se praviloma pridobi z uspešnim končanjem javno veljavnega izobraževalnega oz. študijskega programa ali po drugih poteh izobraževanja (npr. mojstrski, delovodski ali poslovodski izpit). Pridobitev izobrazbe se dokazuje z javno listino (spričevalo, diplomu itd.).

Koeficient starostne odvisnosti je razmerje med številom otrok (0 do 14) in starejših (65 ali več) ter številom delovno sposobnih prebivalcev, torej prebivalcev, starih 15 do 64, pomnoženo s 100. Koeficient starostne odvisnosti pove, koliko otrok in starejših prebivalcev je odvisnih od 100 delovno sposobnih.

Koeficient starostne odvisnosti starih je razmerje med številom starejših (65 ali več) in številom delovno sposobnih prebivalcev, torej prebivalcev, starih 15 do 64, pomnoženo s 100. Koeficient starostne odvisnosti starih pove, koliko starejših je odvisnih od 100 delovno sposobnih prebivalcev.

Naravni prirast je razlika med številom živorojenih otrok in številom umrlih na določenem območju v koledarskem.

Naravni prirast na 100 prebivalcev je razmerje med naravnim prirastom v koledarskem in številom prebivalstva sredi istega koledarskega leta na določenem območju, pomnoženo s 100.

¹⁹ Vir podatkov je Statistični urad Republike Slovenije za leto 2019, razen, kjer ni navedeno drugače.

Naseljena stanovanja so stanovanja, ki so med popisom običajno prebivališče ene ali več oseb.

Nenaseljena stanovanja so stanovanja, ki med popisom niso običajno prebivališče nobene osebe. Sem sodijo tudi stanovanja za sezonska in sekundarna stanovanja. Stanovanja, v katerih so navzoče osebe, ki niso zajete v popis, se uvrstijo v kategorijo „stanovanja za sezonsko ali sekundarno rabo“.

Običajno prebivališče osebe je naslov (naselje, ulica hišna številka z dod letatkom) kjer ima oseba bodisi: A. Prijavljeno začasno prebivališče, katerega skupno trajanje je vsaj enoo; B. Prijavljeno stalno prebivališče, razen če so odsotni v tujini 1o ali dlje, in ne izpolnjujejo pogoja iz točke A.

Odseljeni v tujino je prebivalec Slovenije, ki se je iz Slovenije odselil v tujino, kjer ima običajno prebivališče (ima namen prebivati v tujini vsaj enoo).

Povprečna starost je tehtana aritmetična sredina starosti določene skupine prebivalstva.

Prebivalec Slovenije je oseba, ne glede na državljanstvo, s prijavljenim stalnim in/ali začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki v Sloveniji prebiva ali ima namen prebivati enoo ali več in ni začasno odsotna iz Republike Slovenije enoo ali več. To pomeni, da ima v Sloveniji običajno prebivališče.

Prebivališče je naselje, v katerem ima oseba prijavljeno stalno ali začasno prebivališče, ki ga opredelimo kot običajno prebivališče.

Pričakovano trajanje življenja je razmerje med vsoto preostalih življenja oseb, starih ž, in številom le-teh. Izračuna se na osnovi tablic umrljivosti za eno koledarsko ali za več koledarskih skupaj, ponavadi petletno obdobje.

Priseljeni iz tujine je prebivalec, ki se je v Slovenijo priselil iz tujine in ima v Sloveniji običajno prebivališče (ima namen prebivati v Sloveniji vsaj enoo)

Selitveni prirast je razlika med številom priseljenih in številom odseljenih na določenem območju v koledarskem.

Selitveni prirast na 100 prebivalcev je razmerje med selitvenim prirastom v koledarskem in številom prebivalstva sredi istegaa na določenem območju, pomnoženo s 100.

Splošna stopnja splošne rodnosti je razmerje med številom rojenih otrok v koledarskem in številom žensk v rodni dobi (15 - 49) sredi istegaa.

Stalno prebivališče je naselje, v katerem se oseba prijavi z namenom, da bo v njem stalno živela.

Stanovanja so strukturno ločeni in neodvisni prostori na fiksnih lokacijah, namenjeni za trajno prebivanje ljudi in se na referenčni dan: (a) uporabljajo kot prebivališče, (b) so prazni ali (c) rezervirani za sezonsko ali sekundarno rabo. „Ločeni“ pomeni obdani s stenami in pokriti s streho ali stropom, tako da se ena ali več oseb lahko osami. „Neodvisni“ pomeni, da imajo neposreden dostop z ulice ali s stopnišča, s prehod leta, s hodnika ali iz kleti. Skupinski bivalni prostori in bivalne enote za posebne namene niso všteti. Prav tako niso všteta stanovanja, ki niso primerna za bivanje.

Stanovanje za sezonsko ali sekundarno rabo je po definiciji stanovanje, ki se občasno ali več mesecev vu uporablja za počitek in rekreacijo ali se uporablja samo občasno.

Starost je čas, ki ga je oseba preživela od rojstva do referenčnega datuma. Izražena je v dopolnjenih starosti.

Starostnospecifična stopnja rodnosti je razmerje med številom rojenih otrok, ki so jih rodile v koledarskemu matere določene starosti in številom žensk te starosti sredi istegaa.

Starostnospecifična stopnja umrljivosti je razmerje med številom umrlih moških ali žensk določene starosti v koledarskemu in številom moških ali žensk sredi istegaa.

Stavba je vsak gradbeni objekt, ki ima štiri samostojne zidove in enega ali več vhodov in je zgrajen zato, da se v njem prebiva, opravlja katerokoli dejavnost ali hrani materialne dobrine.

Stavba s stanovanji je stavba, ki vsebuje vsaj eno stanovanje, namenjeno za prebivanje ljudi ali za sezonsko oziroma sekundarno rabo. Stavbe, ki vsebujejo skupne in druge stanovanjske enote, niso vštete. Seštevek naseljenih stanovanj in drugih stanovanjskih enot predstavlja „stanovanjske enote“.

Stopnja obnavljanja prebivalstva za koledarskoo pomeni povprečno število živorojenih deklic, ki bi jih rodila generacija žensk v svoji rodni dobi (15–49), če bi bile njihove starostnospecifične stopnje rodnosti enake kot v opazovanemu.

Uporabna površina stanovanja se opredeli kot:

- Površina, izmerjena znotraj zunanjih sten, brez nebivalnih kleti in podstrešij ter brez skupnih prostorov v večstanovanjskih stavbah, ali
- skupna površina sob, ki ustrezajo opredelitvi „soba“.

Uporabna površina stanovanja je seštevek površin vseh sob, kuhinje in drugih pomožnih prostorov (kopalnice, stranišča, predsobe). V površino je všteta tudi površina sobe in kuhinje, ki sta gradbeno ločeni od stanovanja, vendar se celoo uporabljata kot sestavni del stanovanja. V uporabno površino stanovanja ni všteta površina teras, balkonov in lož, površina gradbeno ločenih pomožnih prostorov, površina garaž, nebivalnih kleti in podstrešij. V mansardi se upošteva samo površina, pri kateri je višina stropa najmanj 1,6 m.

Začasno prebivališče je naselje, v se oseba začasno prijavi in je praviloma zunaj naselja stalnega prebivališča.